

BÆREKRAFTSRAPPORT 2025

Statsbyggs historie strekker seg tilbake til 1816. Da ble det ved kongelig resolusjon oppnevnt en bygningskyndig konsulent for de offentlige bygninger i og omkring Christiania. Det var bergråd Christian Collett som hadde denne stillingen fram til 1833.

**Statsbygg forvalter
eiendommer over hele
Norge og i store deler av
verden.**

Troll forsknings-
stasjon, Antarktis

Foto: Trine Lise
Sviggum Helgerud,
Norsk
Polarinstitutt

INNHOOLD

1 Bærekraft skal prege hele vår virksomhet	6
2 Vesentlighetsanalyse	12
3 Årets aktiviteter og resultater	16
Ta hensyn til klimaendringer	17
Redusere klimabelastning	19
Redusere naturbelastning	21
Energieffektivisering	23
Bidra til sirkulærøkonomi og lav ressursbruk	25
Sikre et trygt arbeidsmiljø	27
Mangfold og inkludering	29
Utvikle riktig kompetanse	31
Ansvarlige leverandørkjeder	33
Hensyn til lokalsamfunn	35
Åpen og etisk styring	36
Ansvarlig økonomisk styring	39
Samarbeid	41
4 GRI-indeks	44

Vikingtidsmuseet,
Oslo

Foto: Statsbygg

BÆREKRAFT SKAL PREGGE HELE VÅR VIRKSOMHET

1

Drammen tinghus,
Drammen

Foto: Statsbygg

NTNU
Campussamling P1
Hesthagen

Foto: Statsbygg/
Tormod Igelø
Ellingsen

Verden og Norge var preget av geopolitisk spenning, demografisk og teknologisk utvikling, klimaendringer og naturtap, nye arbeidsmåter og skiftende økonomiske rammer i 2025. Både Statsbygg som virksomhet og verden rundt oss er i stadig endring. Behovet for bærekraft er ikke redusert, selv om store utfordringer vokser frem på andre områder. Men utviklingen innebærer at kostnadseffektivitet i enda større grad må være førende også i våre valg på bærekraftsområdet.

Vi må tilpasse oss et klima i endring, samtidig som vi jobber for å redusere utslipp som skaper disse endringene. Dette skal vi gjøre ved å gi råd om kostnadseffektive løsninger med lav klima- og miljøbelastning. Sammen med gode analyser og beslutningsunderlag for kostnad og nytte over livsløpet, vil mer effektiv bruk av eksisterende statlige lokaler, bedre styring av byggeprosjektene og en mer helhetlig løsning på statens samlede lokaler bidra til dette. Vi må ta ut effektiviseringsgevinstene som er samfunnsøkonomisk lønnsomme, om det er for å redusere energibruk, arealbruk eller materialintensitet. Vi må sikre at natur og biologisk mangfold ivaretas sammen med menneskelige behov.

Statsbygg et ansvar for å bidra blant annet til trygghet, inkludering og åpenhet, både på byggeplassene og i eiendomsforvaltningen. Den nye nasjonale arkitekturstrategien, som kom i juni, er ett av flere elementer vi jobber med for å adressere dette. Sikkerhet, helse, arbeidsmiljø og seriøsitet i bygg- og eiendomsbransjen er mer relevant enn noensinne. Vi har gjennom året også hatt et skarpt fokus på forbedringer i anskaffelser. Økt oppmerksomhet mot videreutvikling av vår etterlevelsefunksjon og arbeid med habilitet, skal bidra til nødvendig og god sporbarhet og åpenhet i Statsbyggs virksomhet.

Vi kan oppnå store effekter innenfor flere bærekraftstemaer, gjerne samtidig. Mye kan gjøres uten økte kostnader ved å stille de riktige spørsmålene og ta gode valg til rett tid. I noen tilfeller vil ulike bærekraftshensyn likevel måtte avveies og prioriteres både mot hverandre og mot statens betalingsvilje.

Byggene Statsbygg bygger og eiendommene vi forvalter har stor betydning for Norge, som nasjon og felleskap med egen historie og identitet. Denne betydningen øker i de urolige tidene vi befinner oss i. Fra å ferdigstille første byggetrinn av Regjeringskvartalet i tide til statsministerens nyttårstale til å åpne Gamlehaugen for publikum for å feire 100-årsjubileum, var Statsbyggs samfunnsoppdrag enda viktigere i 2025.

Bærekraft er et tydelig element i hovedmålene i Statsbyggs tildelingsbrev og skal prege hele vår virksomhet. Denne rapporten viser hvordan vi definerer bærekraftsarbeidet vårt og hva vi har gjort for å levere på det.

Oslo, 27. februar 2026

Øystein Børmer
administrerende direktør

Formål og innhold

Bærekraftsrapporten er både en selvstendig rapport og et vedlegg til Statsbyggs årsrapport. Den viser hvordan og i hvilken grad Statsbyggs virksomhet har bidratt til aktuelle bærekraftsmål, gitt føringene i tildelingsbrevet. Valg av bærekraftstemaer i rapporten er basert på Statsbyggs vesentlighetsanalyse. Statsbygg har siden 2022 utarbeidet en årlig bærekraftsrapport som utformes i henhold til Global Reporting Initiative (GRI) standard for bærekraftsrapportering. Det er også utviklet interne styringssystemer for å sikre at bærekraft integreres i virksomheten. Disse styringssystemene gjør det mulig å styre og rapportere på hvordan krav, føringer, mål og ambisjoner ivaretas og gir en overordnet status på det helhetlige bærekraftsarbeidet.

Rapporten har fire kapitler. Kapittel 1 viser hvordan bærekraft er omtalt i noen av våre viktigste styrende dokumenter, føringer og krav. Kapittel 2 beskriver arbeid med vesentlighetsanalyser og hvordan bærekrafttemaene er identifisert. Kapittel 3 utdyper årets resultater og aktiviteter innen temaene som ble identifisert som vesentlig i kapittel 2. Kapittel 4 inneholder en indeks av utvalgte og vesentlige indikatorer fra GRI-standard.

Statsbyggs tildelingsbrev

Tildelingsbrevet viser Statsbyggs hovedmålsettinger for året. I tildelingsbrevet for 2025 står bærekraft sentralt i begge hovedmål for Statsbyggs virksomhet.

FIGUR 1.1 Mål for 2025 i tildelingsbrevet til Statsbygg

Mål	Delmål
1. Statlige virksomheter har effektive og bærekraftige lokaler som støtter formålet til virksomhetene	1.1. Statlige virksomheter får råd om bærekraftige og kostnadseffektive løsninger som er tilpasset deres behov 1.2. Statlige byggeprosjekter blir gjennomført kostnadseffektivt og til avtalt tid og kvalitet
2. Statlig eiendomsforvaltning er verdibevarende, bærekraftig og effektiv	

I tillegg til dette er flere bærekraftstemaer berørt i fellesføringene som også er endel av tildelingsbrevet.

Statsbygg strategi 2021-2025

Statsbyggs strategi gjelder fra 2021 til 2025. Strategien har fem hovedmål som vises i figur 1.2. Hvert mål inneholder fire delmål, hvor hvert delmål består av en ambisjon for slutten av strategiperioden og årlige milepæler som skal sikre Statsbyggs måloppnåelse.

FIGUR 1.2 Hovedmål i Statsbyggs strategi 2021-2025

Bærekraft inngår i alle målene og er omtalt spesielt i målet «Statsbygg leverer bærekraftige løsninger». Målet handler mest om klima- og miljødimensjonen av bærekraft. Strategien ivaretar også sosiale forhold og økonomisk bærekraft. Målene «Vi skaper merverdi for brukerne og samfunnet» og «Vi bygger kompetanse for fremtiden» setter viktige temaer under sosiale forhold på dagsorden, og målet «Vi gir staten kostnadseffektive lokaler» ivaretar temaer innen økonomisk bærekraft. Målet «Vi utvikler bygge- og eiendomsnæringen» bygger på alle bærekraftsdimensjoner.

Strategi for bygg- og eiendom i statlig sivil sektor

Regjeringen Solberg la fram «*Ei bærekraftig, kostnadseffektiv og samordna bygg- og eidegdomsforvaltning - Strategi for bygg og eidegdom i statleg sivil sektor*» i 2021. Strategien inneholder ambisjoner og tiltak innen følgende områder:

- Kostnadseffektivitet i et samfunnsperspektiv
- Klima, miljø og energi
- Lokalisering
- Kulturmiljø
- Seriositet
- Utvikling av bygg- og eiendomsnæringen

Strategien gjelder statens bygg- og eiendomsportefølje, i tillegg til statlige lokaler som er leid i det private markedet. Det understrekes at bærekraft skal være retningsgivende for alle fagområder i strategien. Statsbygg tilrettelegger for å realisere strategiens ambisjoner og tiltak innenfor bærekraft.

FNs bærekraftsmål

Verdens ledere ble enige om de 17 målene for bærekraftig utvikling i 2015. I 2020 vurderte Statsbygg hvilke bærekraftsmål som var mest relevante i egen virksomhet. Mål 17 ble inkludert i 2024. Per årsslutt 2025 er de vesentlige bærekraftsmålene uendret fra året før. Disse vises i figur 1.3.

FIGUR 1.3 Bærekraftsmålene der Statsbygg bidrar mest

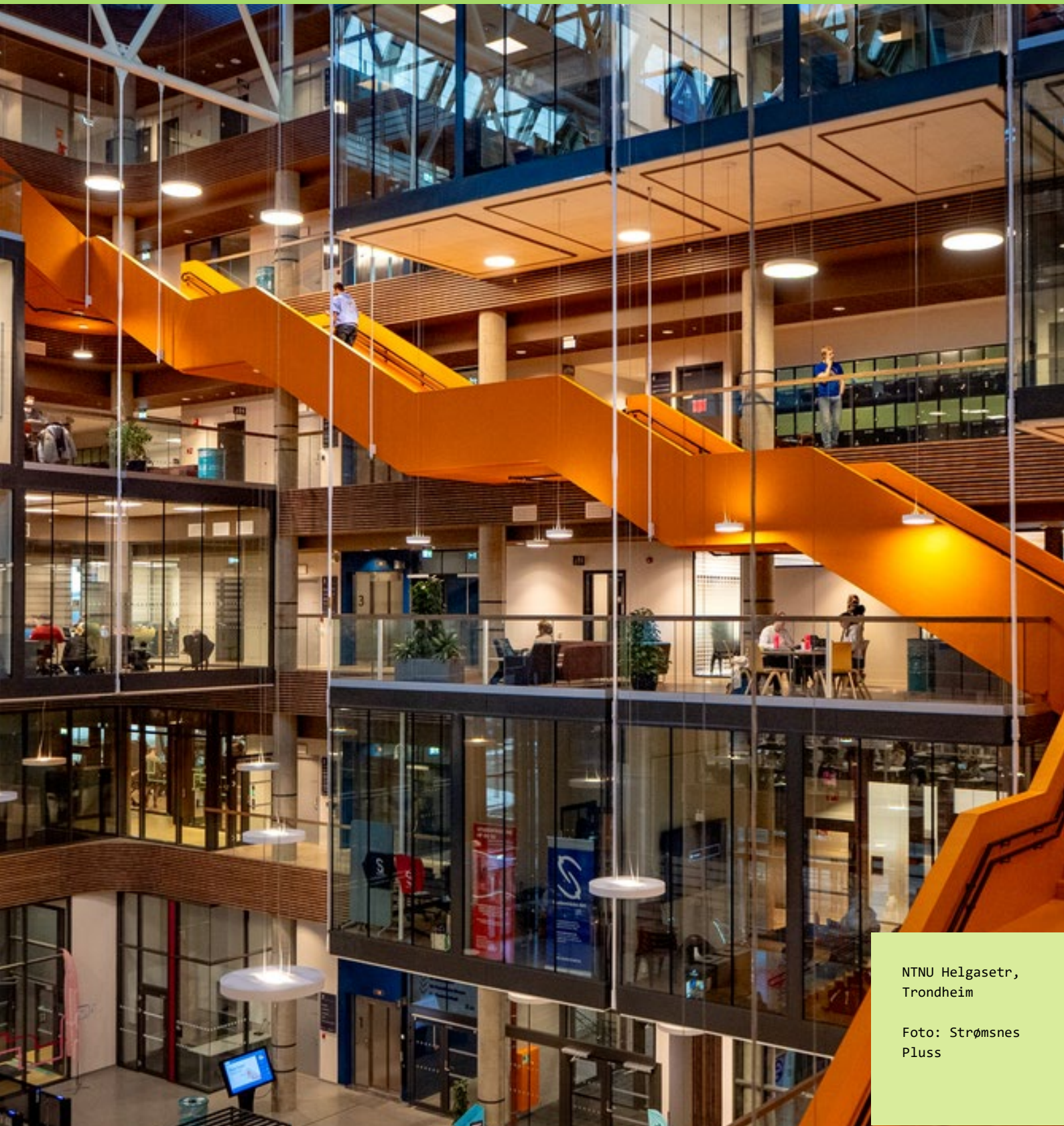
Gamlehaugen,
Bergen

Foto: Det
Kongelige Hoff

VESENTLIGHETSANALYSE

2

NTNU Helgasetr,
Trondheim

Foto: Strømsnes
Pluss

Formålet med Statsbyggs vesentlighetsanalyse

Vesentlighetsanalysen er metoden Statsbygg bruker for å definere hva bærekraft betyr for oss. Analysen identifiserer de viktigste bærekraftstemaene i virksomheten. Når et bærekrafttema er identifisert som viktig, blir temaet løftet i Statsbyggs arbeid med bærekraft og inkludert i alle aktuelle vurderinger knyttet til bærekraft. Vesentlige temaer viser hvor Statsbygg kan bidra til samfunnsutviklingen, enten positivt eller negativt, og samtidig understøtte vår langsiktige verdiskaping. Prioritering av hva Statsbygg satser på utover daglig driftsoppgaver skjer gjennom Statsbyggs strategi- og virksomhetsprosesser og ikke gjennom vesentlighetsanalysen.

Proessen for Statsbyggs vesentlighetsanalyse

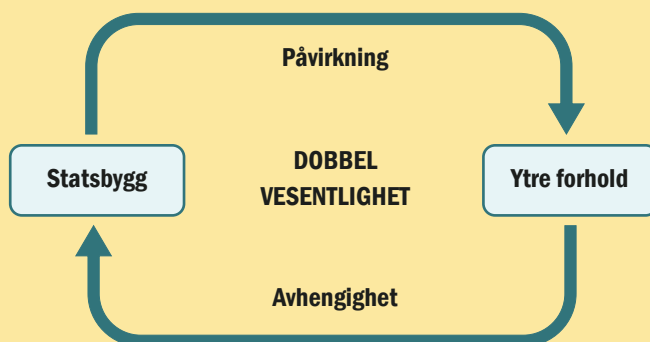
Statsbyggs vesentlighetsanalyse oppdateres årlig. Ved ferdigstilling av fjorårets bærekraftsrapport, settes prosessen i gang i regi av Statsbyggs ansvarlige direktør for bærekraft. Forslag til justeringer og oppdateringer diskuteres, forankres og vedtas i Statsbyggs ledergruppe. Alle vedtatte endringer innarbeides i Statsbyggs kvalitetssystem, styrings- og rapporteringsverktøy i tillegg til kompetanse- og kommunikasjonsmaterialer innen slutten av året.

Statsbyggs vesentlighetsanalyse er en såkalte dobbel vesentlighetsanalyse som vurderer både Statsbyggs påvirkning på ytre forhold (*innenfra og ut*) og ytre forholds påvirkning på Statsbygg (*utenfra og inn*). Den siste retningen beskrives oftest som finansiell påvirkning, eller påvirkningen på virksomhetens økonomiske bunnlinje. Siden Statsbygg er en statlig forvaltningsbedrift, ble metodikken tilpasset til Statsbyggs formål. I stedet for å vurdere kun økonomiske påvirkninger fra omverden, vurderes alle påvirkninger som kan ha konsekvens for virksomhetens evne til å gjennomføre formålet om å skaffe til veie og forvalte lokaler for statlige virksomheter i sivil sektor.

Alle mulige bærekraftstemaer, inkludert temaer som tidligere er vurdert som ikke vesentlige, inngår i analysen. Endringer siden forrige analyse i både interne forhold og ytre forhold i omverden er kartlagt. Alle endrede forhold blir vurdert opp mot Statsbyggs overordnede føringer og strategi, i tillegg til verktøy som virksomhetens risikobilde og fremtidsbilde, for å vurdere i hvilken grad endringene gjør bærekraftstemaer mer eller mindre viktig for at virksomheten kan levere på samfunnsoppdraget på lengre sikt. Store endringer kan føre til behov for å legge til eller fjerne vesentlige bærekraftstemaer.

HVA ER EN VESENTLIGHETSANALYSE?

Et verktøy og kompass for å identifisere og skille mellom ikke-finansielle forhold som er viktige og mindre viktige i en virksomhet. Begrepet stammer fra regnskapsfaget og ESG/CSR, men har blitt standard i bærekraftsarbeidet. Bruk av dobbel-vesentlighetsanalyse er grunnleggende i internasjonale standarder som GRI og CSRD.

Statsbyggs vesentlige bærekraftstemaer

Statsbyggs vesentlige bærekraftstemaer vises i figur 2.1. Resultatene i bærekraftsrapportering deles opp per tema og vises i kapittel 3 av denne rapporten.

FIGUR 2.1 Statsbyggs vesentlige bærekraftstemaer

Endringer i vesentlighetsanalysen i 2025

I 2025 er det ikke identifisert behov for endringer i bærekraftstemaer i Statsbyggs vesentlighetsanalyse. Alle vesentlige bærekraftstemaer fortsetter å være vesentlig. Blant temaene som ikke er identifisert som vesentlig for Statsbyggs bærekraftsarbeid, er det to som har økende viktighet. Det første er marginaliserte befolkningsgrupper som har tette koblinger til vesentlige temaer om mangfold og inkludering og hensyn til lokalsamfunn. Økningen er konsekvenser av politikk i mange land knyttet til enkelte befolkningsgrupper og flere saker knyttet til rettigheter til urfolk. Det andre er beredskap på grunn av blant annet nye teknologier, geopolitikk og oppfattet usikkerhet. Arbeid med beredskap i Statsbygg er ikke noe nytt og temaet styres aktivt av Statsbyggs sikkerhetsorganisasjon. Men også på dette området er det behov for videre utvikling i Statsbygg. Mer informasjon om beredskap og sikkerhetsorganisasjonen finnes i Statsbyggs årsrapport.

HELHETLIG BÆREKRAFT

Bærekraft handler om evnen til å opprettholde nødvendige egenskaper over tid. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til alle som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine. Helhetlig bærekraft i Statsbygg består av tre dimensjoner: Klima og miljø, sosiale forhold og styring og økonomi.

Samisk teater og
skole, Kautokeino

Foto: Lars Petter
Pettersen,
Snøhetta

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

3

Energisentralen,
Universitetet i
Stavanger

Foto: Statsbygg/
Skarp/Backe AS

TA HENSYN TIL KLIMAENDRINGER

Statsbygg har et ansvar for å forebygge klimarelaterte skader og minimere påvirkning av klimaendringer på statlig eiendom. Det innebærer å planlegge for fremtidens klimaforhold i våre oppdrag.

Mest aktuelle bærekraftsmål

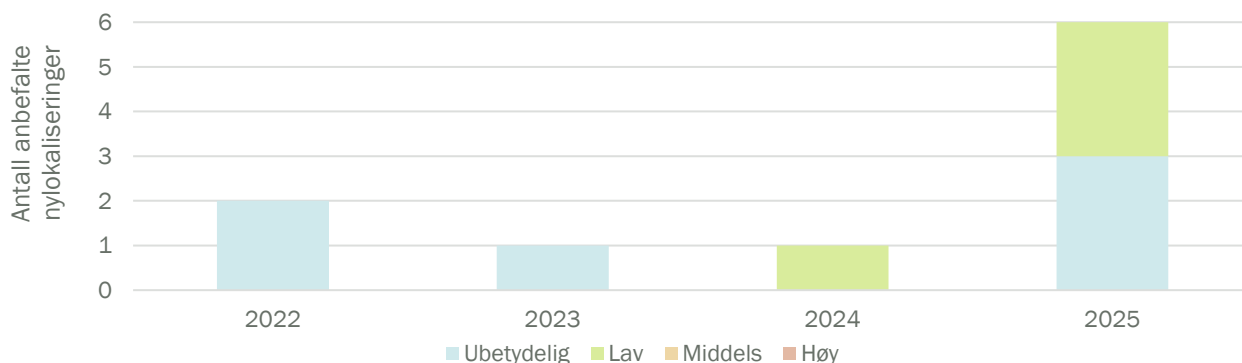
STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Andel av prioriterte eiendommer med gyldig ROS-analyse	-	64 %	78 %	-
Andel prosjekter der anbefalt lokalisering har ubetydelig eller lav risiko for klima- eller naturhendelser	100%	100 %	100 %	-

Klimarisiko og -tilpasning i eiendomsporteføljen

Klimaendringer og nye klimatiske forhold fører med seg nye hendelser og risikoer, slik som skade på grunn av flom og skred, økte temperaturer, styrtregn og havnivåstigning. Konsekvensen er at bygningskonstruksjoner må tåle større påkjenninger og vedlikeholdet må tilpasses endringene slik at det unngås skade på eiendom. Forskning viser at forebyggende tiltak som ruster bygg for fremtidens klima er mer kostnadseffektive enn å reparere skader i etterkant, i tillegg til effekten av å unngå andre konsekvenser som personskader eller redusert produktivitet.

Kartlegging av hvilken risiko som foreligger på den enkelte eiendom i dag og forventet risiko i fremtiden, er derfor en viktig del av eiendomsforvaltningen. Aktuelle bygninger skal til enhver tid ha en gyldig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) som kartlegger fremtidige risikoer og muligheter for å redusere den. Funn fra ROS-analysene skal benyttes som en del av kunnskapsgrunnlaget for vurdering og prioritering av vedlikehold og utvikling av eiendomsmassen, med mål om å redusere sårbarhet og risiko knyttet til klima- og naturhendelser, herunder gjennom implementering av klimatilpasningstiltak. Et systematisk arbeid for å oppdatere ROS-analyser og ha et bedre grunnlag for å prioritere vedlikehold og klimatilpasningstiltak har pågått de siste to årene, med 145 eiendommer identifisert som prioriterte, basert på risikoene de står ovenfor og kvaliteten i tidligere beslutningsgrunnlag. Av disse har 78 prosent en oppdatert ROS-analyse per årsslutt 2025, som viser behov for økt oppmerksomhet og systematikk.

FIGUR 3.1 Klimarisiko ved anbefalte nylokaliseringer, 2022-2025

Klimarisiko og -tilpasning i byggeprosjektene

Det er en målsetning at statlige virksomheter lokaliseres slik at de blir minst mulig utsatt for klima- og naturpåkjenninger. I oppdrag om ny lokalisering vurderes risikoen for alle aktuelle lokaliteter. Dersom en lokalitet er utsatt, skal det vurderes avbøtende tiltak fra et kost-nytte perspektiv. I 2025 var det seks byggeprosjekter der ny lokalisering ble vurdert. Statsbygg anbefalte ingen lokaliteter som er eksponert for middels eller større klima- og naturfare. Fire av anbefalingene hadde ubetydelig risiko og to hadde lav risiko. På én av lokalitetene med lav risiko er det påvist kvikkleire, men geotekniker har vurdert at det likevel er tilstrekkelig områdestabilitet. Den andre lokaliteten kan delvis bli utsatt for stormflo og flom, men med god planlegging av byggeprosjektet kan bygget rustes for det. I alle tilfellene med lav risiko ble andre lokaliseringskriterier vektlagt sterkere, herunder sentral beliggenhet og videreutvikling på eksisterende eiendom.

KLIMARISIKO I LONGYEARBYEN

Svalbard er et av stedene i verden som påvirkes raskest av klimaendringer. I Longyearbyen er det flere vernede bygninger utsatt for flom, styrtregn og skred. Flere initiativer pågikk i 2025 for å ruste disse bygningene som Statsbygg forvalter. Sysselmestergården og Bergmesterboligen refundamenteres på grunn av skader fra smelting av permafrost. En strategisk utviklingsplan for boliger utvikles. Det undersøkes muligheter for fleksible fundamenter for å motstå bevegelser forårsaket av at permafrosten smelter. Dette kan oppnås ved å bruke elastiske materialer eller konstruksjonsmetoder.

Økonomiske implikasjoner av klimaendringer

Klimaendringer kan innebære økonomiske konsekvenser og kan gi risiko for verdiforringelse av statens eiendommer. Denne risikoen kan treffe enkelte eiendommer i ulike grad, men det er forventet høyest risiko blant eiendommer som har beliggenhet som er utsatt for naturfare.

Hyppigere og mer alvorlige klimahendelser vil kreve økte investeringer i forebyggende tiltak og reparasjoner etter skader. Investering i forebyggende tiltak er normalt vurdert som samfunnsøkonomisk lønnsomme. Å forhindre skader i forkant er som regel mer kostnadseffektivt, enn å reparere etterpå. Hvis klima- og naturhendelser gjør enkeltbygg eller eiendom uegnet for fremtidig bruk, kan det føre til behov for flere nybygg som vil utgjøre en enda høyere økonomisk konsekvens.

Den siste vurderingen av kostnadsbildet som konsekvens av klimaendringer er fra høsten 2023. Vurderingene av klimarisiko på de 146 enkelteiendommene som er ansett å være mest utsatt for klimahendelser viser samlet sett at, dersom Statsbygg ikke gjør ytterligere risikoreduserende tiltak, må vi med 80 prosent sannsynlighet forvente å bruke mellom 240 og 750 millioner kroner på å gjenopprette berørte eiendommer etter klimahendelser i den kommende tiårsperioden. Om lag 75 prosent av forventet tap antas forårsaket av flom, skred og ekstrem nedbør.

REDUSERE KLIMABELASTNING

Verden står i en klimakrise. Statsbygg har ambisjon om å redusere sine klimagassutslipp med 30 % innen 2025 sammenlignet med 2020.

Mest aktuelle bærekraftsmål

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Reduksjon i totale klimagassutslipp fra 2020 (%) ¹	19,4 %	20,0 %	24,4 %	≥ 30 %
Klimagassutslipp (kg CO ₂ e/m ² /år) fra byggematerialer ²	9,06	8,75	7,98	≤ 5,0
Reduksjon i utslipp (tonn CO ₂ e) fra energibruk på eiendom ³	1 635	1 700	2 043	≥ 500
Reduksjon i klimagassutslipp per ansatt fra energibruk fra nye leiekontrakter i det private markedet ⁴	61 %	48 %	63 %	≥ 30 %

Statsbyggs totale klimagassutslipp

Statsbygg første klimamål på virksomhetsnivå ble satt i 2020: 30 prosent reduksjon innen 2025 sammenlignet med 2020. Målet ble operasjonalisert gjennom en plan som identifiserte og prioriterte nødvendige tiltak for å oppnå denne reduksjonen, Klimaplan 2025. Grunnlaget for planen viste at vi var på vei mot 17 prosent reduksjon uten å iverksette nye tiltak. Per slutten av 2025 er alle tiltak i planen gjennomført med unntak av et tiltak om styringssystem for byggeprosjekter. Det var også identifisert behov for nye tiltak knyttet til brukerutstyrsprosjekter som ikke var gjennomført innom planperioden.

Reduksjonen i Statsbyggs totale klimagassutslipp i 2025 sammenlignet med 2020 ble på 24,4 prosent. Avviket forklares delvis av at investeringsnivået i 2025 var mer enn 3 mrd. kroner større enn forventet i prognosene i 2022. Utslipp målt i karbonintensitet⁵ viser en reduksjon på 44,9 prosent. Den høye reduksjonen i karbonintensitet kan forklares med tettere oppfølging og miljørådgivning i en større andel av byggeprosjektporteføljen, som har resultert i lavere utslippsintensitet for material- og byggeplassutslipp, bruk av klimakrav i anskaffelser i tråd med forskrift om offentlig anskaffelser og klimagevinster knyttet til energieffektiviseringsarbeid.

Flere, men ikke alle, av delmålene ble nådd knyttet til satsningsområdene i Klimaplan 2025. En av de viktigste er utslipp fra byggematerialer. Karbonintensiteten har gått stadig ned, men ikke i samme fart som ambisjonen, fordi flere av de største byggeprosjektene i 2025 allerede var prosjektert. Blant delmålene som Statsbygg nådde er reduksjon i utslipp fra energibruk som var 9 000 tonn lavere i 2025 enn i 2020. Utslipp fra anskaffelser i drift og vedlikehold var redusert med mer enn 32 prosent.

¹ Tidligere resultater er endret som følge av oppdateringer i beregningsgrunnlaget, herunder i noen byggeprosjekter og anskaffelser.

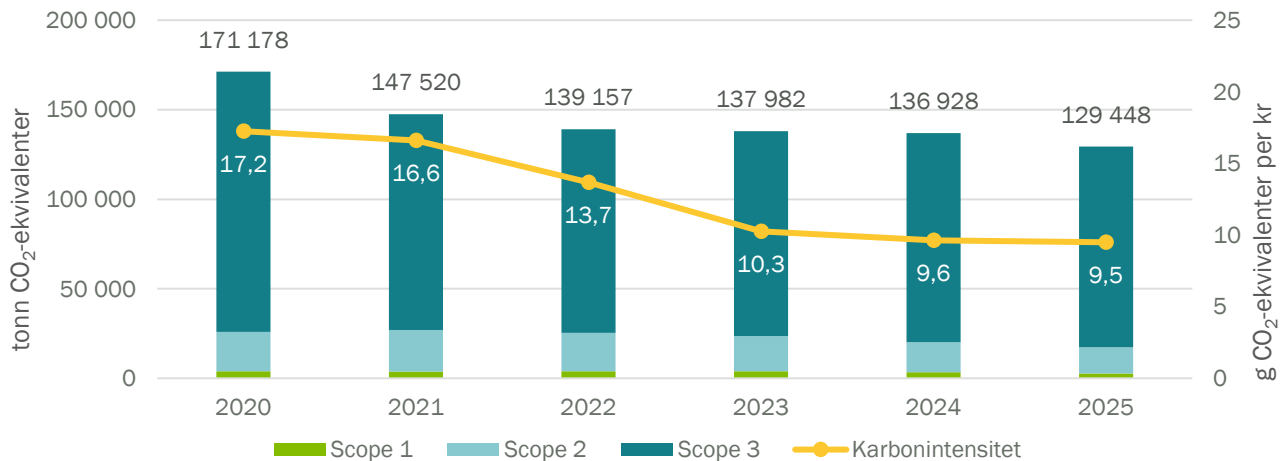
² Alle byggeprosjekter med krav om å utarbeide klimagassregnskap inngår i beregningen. Det vil si flest byggeprosjekter med styringsramme over 15 mill. kroner, inkludert nybygg og rehabiliteringsprosjekter, unntatt utenlandsprosjekter. Rapporteringsavvik på Tolletaten, Polmak.

³ Eiendom i Norge, inkludert Svalbard, inngår i beregningen. Utenlandseiendommer og Trollstasjonen i Antarktis er ikke med. Resultatet er korrigert for underrapportering på eiendommer på Svalbard i 2024.

⁴ Resultatet er beregnet basert på 11 av 19 oppdrag i 2025.

⁵ Karbonintensitet i Statsbygg måles i gram klimagassutslipp per kroner utbetalt til lønn, drift og investeringer.

FIGUR 3.2 Statsbyggs klimagassregnskap og klimaintensitet, 2020-2025

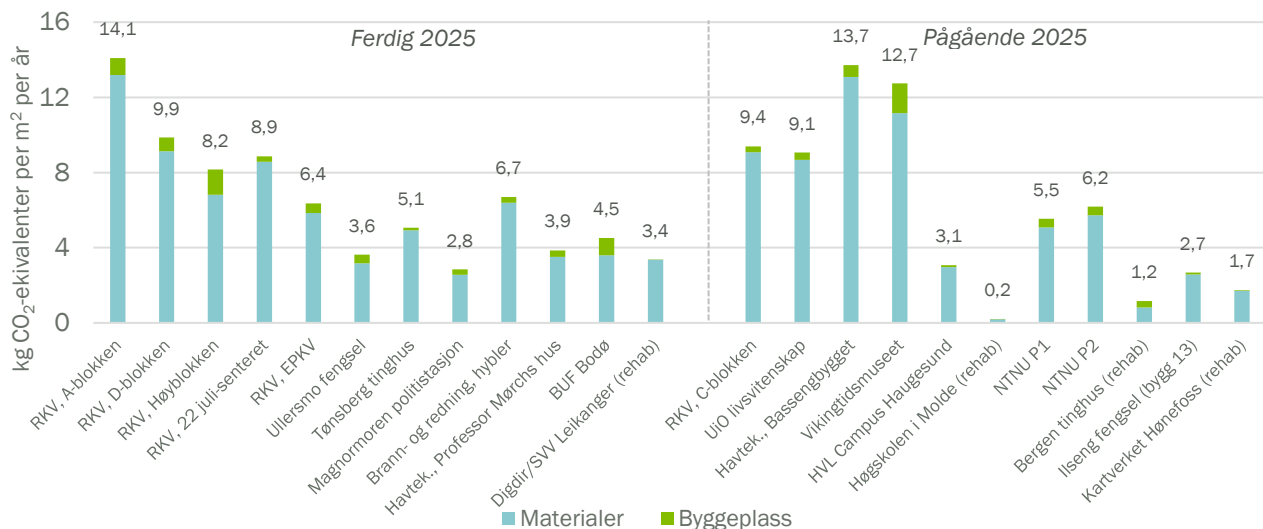

Klimagassutslipp fra materialer og byggeplass

Byggeprosjektene klimagassutslipp fra materialer og byggeplass er den største utslippskilden i Statsbyggs virksomhet. Utslipp fra materialer fra 23 store byggeprosjekter i 2025 gikk ned til 7,98 kilogram CO₂-ekvivalenter per kvadratmeter per år, en reduksjon på 8,8 prosent sammenlignet med porteføljen i 2024. Dette er fortsatt høyere enn målene i Statsbyggs nedtrappingsplan, som ble satt i 2022, men det er hovedsakelig på grunn av et fåtall av større prosjekter, inkludert Bassengbygget ved Havteknologisenteret. Materialbruken knyttet til bassengene i denne bygningen blir fordelt på et bygningsareal som er mye lavere enn for andre bygg med samme materialbruk, og som dermed driver utslippsintensiteten for dette bygget opp, på tross av at betongen i bygningen holder lavkarbonklasse A.

En større andel av prosjektene som ble prosjektert etter 2022 ligger innenfor nedtrappingsplanen, inkludert prosjekter under bygging og i prosjekteringsfasen. Utslipp fra materialer drives ned av at flere byggeprosjekter er rehabiliteringer, både delvis rehabiliteringer og totalrehabilitering. I disse prosjektene er det mange materialer som ikke må tilføres fordi de inngår i bygningen fra før, slik som utslippsintensive bygningsdeler som fundament og bæresystem. De fleste byggeprosjektene har fossilfrie byggeplasser. Flere byggeprosjekter hadde innslag av utslippsfrie maskiner og transport, inkludert Tønsberg tinghus, IIseng fengsel, NTNU infrastruktur og Øvre Stortvart på Røros.

FIGUR 3.3 Klimagassutslipp i prosjektene (kg CO₂-ekvivalenter per BTA per år), fordelt på materialer og byggeplass⁶

⁶ Utslipp fra materialer inkluderer modulene A1-A3, A4, B4/B5 og C1-C4 og omfatter bygningsdelene 21 - 28 i Norsk Standard NS 3451:2022 Bygningsdelstabell, samt materialer som inngår i lokalt energiproduksjonsutstyr som ikke er dekket av NS 3451. Standard levetid er på 60 år.

REDUSERE NATURBELASTNING

Verden står i en naturkrise. Som byggherre og eiendomsforvalter med en svært stor portefølje, må Statsbygg ta ansvar for at vår aktivitet ikke medfører tap av naturverdier. Like viktig er det å styrke naturverdiene.

Mest aktuelle bærekraftsmål

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Planlagt endring i natur-, grønt- og matproduksjonsarealer ved nylokalisering (m ²) ⁷	- 15 150	- 30 275	-14 976	≥ 0
Andel tiltak i Statsbyggs naturløfter for 2025-2026 som er iverksatt	-	-	14 %	-

Naturverdier i eiendomsporteføljen

Arbeidet i 2025 bygget videre på grunnlag og naturrisikovurderinger fra 2024, herunder tiltak i Statsbyggs naturløfte. Kartdata ved utgangen av 2025 viser at arealet i Statsbyggs eiendomsportefølje som er eid av staten utgjør mer enn 147 mill. kvadratmeter, unntatt Svalbard og utlandet. Mer enn 99 prosent av arealene Statsbygg forvalter er dermed uteareal. Mesteparten av utearealene finnes på noen få eiendommer. I 2025 jobbet vi videre med utvidelse og forbedring av kvalitet i kartdata som brukes i aktuelle beslutningsgrunnlag knyttet til eiendomsforvaltning og -utvikling. Et robust naturmangfold forutsetter både mengde, kvalitet og variasjon i grønt, planter og dyr. I 2025 har Statsbygg videreutviklet krav som stilles i nye skjøtselskontrakter, inkludert forbud mot bruk av kjemiske sprøytemidler, krav til å unngå utplantning av arter med økologisk risiko, beskyttelse av store trær og utsatt plenklipp for å få opp flere blomster som «matfat» for pollinerende insekter.

FIGUR 3.4 Arealregnskap for Statsbyggs eiendomsportefølje i fastlands Norge, grunneiendommer med statlig eierskap⁸

Arealtype	Areal (m ²)	% av totalt areal
Hovedarealtyper	147 280 000	100,0 %
Bygningsareal	1 240 000	0,8 %
Offentlig transport infrastruktur	120 000	0,1 %
Sjøareal	30 000	0,0 %
Uteareal	145 890 000	99,1 %
Utearealtyper	145 890 000	99,1 %
Jordbruk	3 800 000	2,6 %
Grå overflater	3 130 000	2,1 %
Naturareal	80 040 000	54,3 %
Blågrønn struktur	58 920 000	40,0 %

⁷ Resultatet representerer maksimum tillatt arealbruksendringer i tråd med utviklet konsept og reguleringsplan. Faktisk arealbruksendring vil mest sannsynlig være mindre.

⁸ Noen arealer ble flyttet fra naturareal til blågrønn struktur i 2025 i tråd med kartdata fra NIBIOs *Nasjonal grunnkart for arealregnskap*.

ØKOLOGISK SKJØTSEL PÅ GAMLEHAUGEN

Uteareal på Gamlehaugen i Bergen driftes etter økologiske prinsipper med bruk av økologisk skjøtsel. I flere år har stedet blitt en læringsarena for driftsorganisasjon i Statsbygg og publikum. Skjøtelsesmetodikken er designet med tanke på natur og biologisk mangfold. Det er stort oppmerksomhet knyttet til bruk av lokale ressurser, inkludert kompost, plantejord, vinterfôr og lokal nedbryting av park- og hageavfall. Flere plener har blitt lagt om til blomstereng og det brukes kun plantemateriale som trives i det lokale miljøet. Sauer beiter ned og åpner opp gjengrodd beitemark. For å passe på dyreliv, er skjøtselen endret fra skadedyrbekjemping til skadedyrkontroll, nattestengte parkområder og vinterfôring av fugler og ekorn.

Naturverdier i prosjektene

Arealendringer er blant de største truslene mot naturmangfold som Statsbyggs byggetiltak kan forårsake. Statsbygg sikter derfor mot å unngå eller redusere nedbygging av natur i sin rådgivning til statlige virksomheter. Der det finnes flere lokaliseringalternativer, bør grå arealer velges. Dette er arealer som allerede er tatt i bruk, eller sterkt påvirket av menneskelig bygge- og anleggsaktivitet. Dersom nedbygging av natur ikke kan unngås, søkes det etter gode avbøtende løsninger. Eksempelvis plasseres ny bebyggelse utenom særlig viktige naturområder, eller det stilles krav om beskyttelse av verdifull natur og revegetering i miljøoppfølgingsplan.

I 2025 leverte vi konseptutredninger, prosjektavklaringer og/eller reguleringsplaner for 12 større byggeprosjekter. Det planlegges å bygge ned opptil ca. 15 000 kvm (netto) natur-, grønt- og matproduksjonsarealer. Dette tilsvarer ca. 2,5 fotballbaner. Dette representerer en forbedring sammenlignet med 2023 og 2024, men er fortsatt uønsket nedbygging. Fire av disse prosjektene vil ikke medføre endring, tre vil øke natur- og grøntarealene, mens fem vil innebære netto nedbygging. I fire av tilfellene skyldes planlagt nedbygging at bygningsmassen anbefales utvidet på eksisterende eiendom, fremfor å flytte virksomheten til et nytt sted. I det femte tilfellet ble en naturtomt valgt fordi den allerede var avsatt som byggeområde for statlige formål i kommuneplan.

NATURLØFTET: HVORDAN MØTER STATSBYGG NATURKRISEN

Naturløftet er basert på en systematisk evaluering av naturrisiko for hele virksomheten fra 2024. I 2025 ble en handlingsplan for 2025 og 2026 vedtatt. Den inneholder 14 tiltak for å løfte fire temaer som ble avdekket i naturrisikovurderingen. Tiltakene handler om fem områder: 1. Verdisette og vektlegge naturareal og naturmangfold i tidligfase; 2. Benytte kartdata og naturregnskap som dokumentasjon av Statsbyggs naturfotavtrykk; 3. Forbedre forvaltningen av naturareal i vår eiendomsportefølje; 4. Bevare og styrke naturmangfold og naturtjenester i byggeprosjekt og på eiendommer; og 5. Stille krav til byggematerialers naturfotavtrykk.

ENERGIEFFEKTIVISERING

Energi er en knapp ressurs. Statsbygg skal sørge for at den statlige bygningsmassen er energieffektiv og forsynes med fornybar energi.

Mest aktuelle bærekraftsmål

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Kjøpt energi (kWh/m ²) i eiendomsporteføljen ⁹	192,1	185,0	176,7	< 179,5
Andel energiforbruk fra lokalprodusert fornybar energi på eiendommer i utland	2,2%	3,4 %	3,0 %	≥ 10 %
Andel energiforbruk fra lokalprodusert fornybar energi i eiendomsporteføljen ¹⁰	2,5%	4,5 %	6,5 %	-
Andel energiforbruk fra lokalprodusert fornybar energi i byggeprosjektene ¹¹	35,3%	24,7 %	20,5 %	-

Energieffektivisering i eiendomsporteføljen

Eiendomsporteføljen ble mer energieffektiv i 2025. Kjøpt energi ble redusert med 4,5 prosent per kvadratmeter sammenlignet med året før. Siden 2021 er reduksjonen 12,5 prosent. Flere eiendommer har gjennomført driftsoptimalisering, og det ble gjennomført en rekke ENØK- og vedlikeholdstiltak i løpet av året, blant annet for økt energieffektivisering. Resultatene er også påvirket av at nye, mer energieffektive bygg har kommet inn i porteføljen og flere eldre, mindre energieffektive bygg har blitt avhendet. I 2022 satte Statsbygg mål om å øke andel av energiforbruk fra lokalprodusert fornybar energi i utlandet, fordi mange tiltak i utlandet gir store energi- og klimagevinster for mindre kostnader. Andelen har økt stadig, fra 0,3 prosent i 2022 til 3,0 prosent i 2025, men er likevel lavere enn opprinnelig målsetting. Det er identifisert flere samfunnsøkonomisk lønnsomme solcelleprosjekter på utenlandseiendommene som kan øke andelen fremover.

ENERGISENTRALEN PÅ UNIVERSITETET I STAVANGER: ETT ÅR I DRIFT

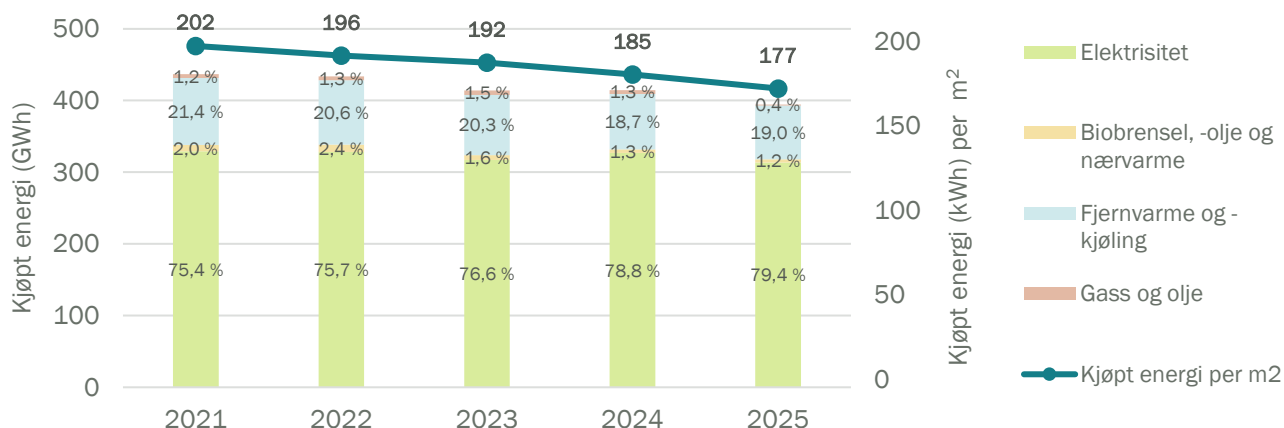
2025 var det første året hvor den nye energisentralen på Universitetet i Stavanger (UiS) var i drift, og resultatene er meget bra. UiS kjøpte 20 prosent mindre energi enn året før. Dermed frigjøres energi til bruk av andre, og behovet for å utvide energinettet i regionen reduseres. I stedet produseres fornybar energi lokalt på energisentralen gjennom 120 energibrønner tilknyttet bergvarmepumper, i tillegg til solceller på taket av bygget. Dette gir også en stor klimagevinst, tilsvarende 840 tonn CO₂-ekvivalenter per år.

⁹ Eiendommer i Norge, inkludert Svalbard, med komplett energirapportering inngår i beregningen. Resultatet er temperaturkorrigert.

¹⁰ Resultatet er forventet høyere på grunn av tekniske utfordringer knyttet til måling av produsert energi fra solcelleanlegg og varmepumper.

¹¹ Resultat er estimert på bakgrunn av beregninger i henhold til byggeteknisk forskrift (TEK17). Rapporteringsavvik på Tolletaten, Polmak.

FIGUR 3.4 Kjøpt energi fordelt på energikilde i eiendomsporteføljen, 2021-2025

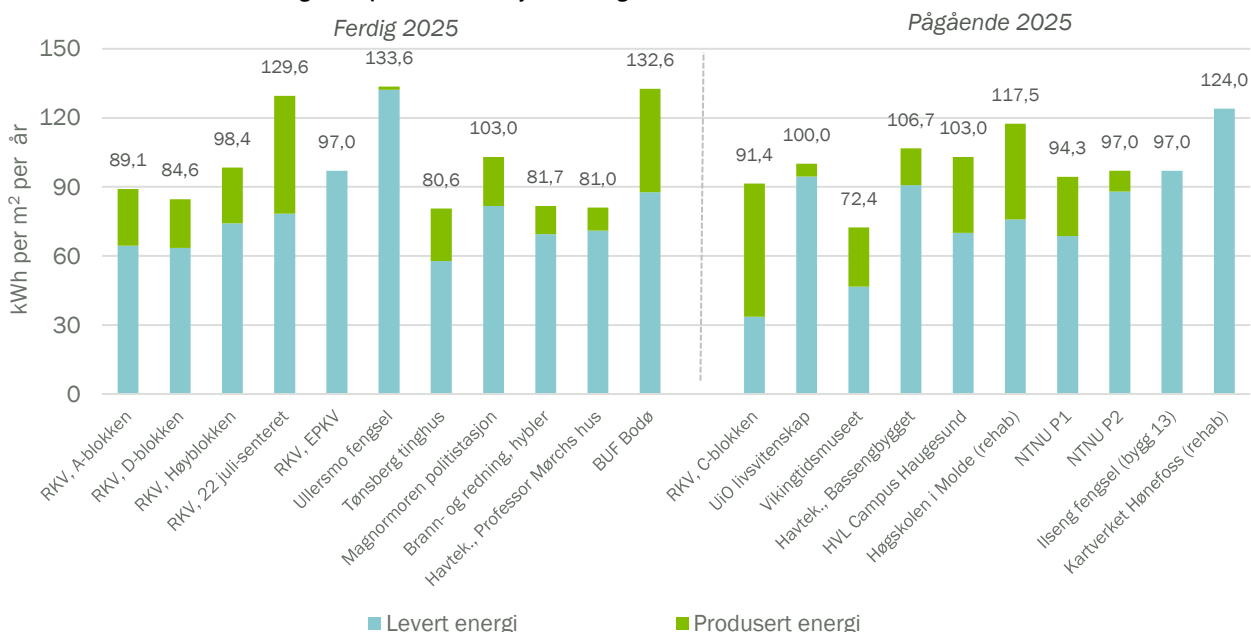

Energiambisjon i nybygg og rehabiliteringsprosjekter

For å bidra til å øke energieffektiviteten og redusere klimagassutslipp fra energiforbruk når byggene er i drift, er det viktig at det ved nybygging og rehabilitering etableres en riktig energiambisjon for prosjektet. Alle nybygg skal oppfylle minimum energistandard på passivhusnivå. Blant 21 store prosjekter fra 2025 er det estimert et samlet energibehov på 95,9 kilowattimer per kvadratmeter oppvarmet areal per år i henhold til byggteknisk forskrift (TEK17).

I overnevnte prosjekter var 20,5 prosent av energibehovet planlagt fra lokalprodusert fornybar energi, som inkluderer forsyning fra solceller i seks prosjekter og omgivelsesvarme i 13 prosjekter. Det er estimert på bakgrunn av beregninger i henhold til TEK17 og er dermed kun en indikasjon av eventuelt energibruk. Trenden er at nybygg forsynes med en høyere grad av lokalprodusert fornybar energi sammenlignet med eiendomsporteføljen, men det er færre prosjekter som planlegges med solceller på grunn av at de ikke blir samfunnsøkonomisk lønnsomt over forventet levetid. For eksempel benytter Regjeringskvartalet sjøvann som energikilde, estimert til å dekke 26,4 prosent av energibehovet til første byggetrinn.

FIGUR 3.5 Energiforbruk i prosjektene (kWh per m² BRA per år) i henhold til byggteknisk forskrift, fordelt på hvor mye av behov som dekkes av levert og lokalprodusert fornybar energi¹²

¹² Ullersmo fengsel får nye solceller. Produsert energi fra solcelleanlegget er ikke med i beregningene.

BIDRA TIL SIRKULÆRØKONOMI OG LAV RESSURSBRUK

Statsbygg skal være en pådriver i omstillingen til sirkulærøkonomi. Staten skal unytte eksisterende bygg og ombruke byggematerialer i tillegg til å sikre at statens lokaler ikke øker ressursbehov.

Mest aktuelle bærekraftsmål

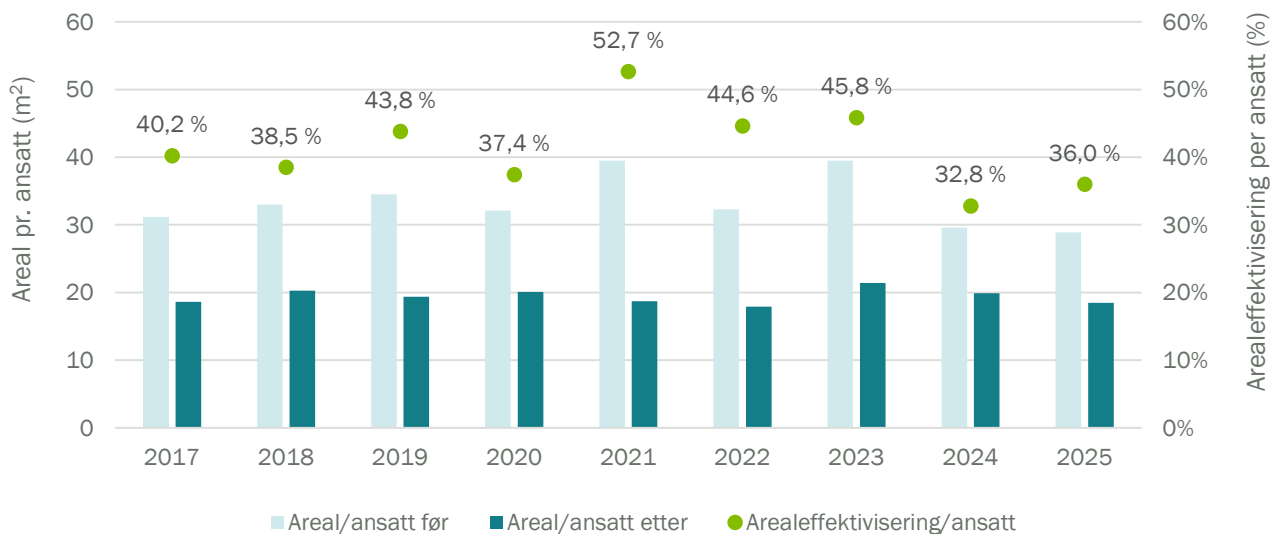

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Bruttoareal (m ²) per ansatt der Statsbygg har vært rådgiver for leie i markedet	21,4	19,9	18,5	≥ 35 % reduksjon
Andel valgbare ombruksprosjekter i utredninger	-	100 %	100 %	100 %
Sorteringsgrad på byggeplassene	97,0 %	95,3 %	97,1 %	-
Sorteringsgrad i eiendomsporteføljen ¹³	45,5 %	43,5 %	43,1 %	-

Arealoptimalisering

Reduksjon og optimalisering av arealbruk er den største muligheten for å redusere ressursbruk fra bygg i statlig sivil sektor, og for areal som er leid i det private markedet. Gjennom avklaring, utvikling og planlegging av byggeprosjekter, jobber Statsbygg for å redusere behov for nye kvadratmeter. Vi har også stor påvirkningsmulighet for å optimalisere arealbruken til statlige virksomheter gjennom rådgivningstjenesten for leie i det private markedet. Blant 20 nye leiekontrakter i 2025, var det samlet arealeffektivisering på 24 973 kvadratmeter, eller 38 prosent per ansatt, når man sammenligner med leieforholdet de kom fra. Rådgivningstjenesten har bidratt til å redusere statens arealbehov i det private markedet med mer enn 187 000 kvadratmeter siden 2017.

FIGUR 3.6 Areal besparelse per ansatt der Statsbygg har vært rådgiver for leie i markedet, 2017-2025

¹³ Sorteringsgrad er beregnet basert på andelen av eiendomsporteføljen med avfallsrapportering der Statsbygg har ansvar for avtale(r) for avfallshåndtering på den enkelte eiendommen, ikke leietaker(e).

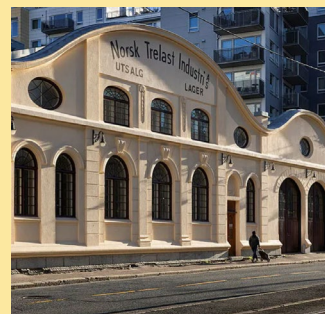
Avfallshåndtering

Avfallsmengder skal reduseres og avfall skal leveres til ombruk og materialgjenvinning for å bidra til sirkulærøkonomi. Som regel er det satt mål i byggeprosjekter om maksimum avfallsmengde på 25 kilogram per kvadratmeter og sorteringsgrad på minst 90 prosent, sammenlignet med krav i byggeteknisk forskrift på 70 prosent. Flere av prosjektene i 2025 ligger ikke an til å nå kravet sitt om avfallsmengde. Blant prosjektene som ble ferdig i 2025, var median avfallsmengde 24,1 kilogram per kvadratmeter. Sorteringsgraden i 26 store prosjekter var 97,1 prosent i 2025.

Avfallsrapporteringen fra eiendomsporteføljen har vært ukomplett i 2024 og 2025. I januar 2025 trådte nye krav i avfallsforskriften i kraft som treffer Statsbyggs eiendomsportefølje. De nye kravene handler om utsortering og separat innsamling av avfallstyper, levering til ombruk eller materialgjenvinning, dokumentasjonsplikter og farlig avfall. Ved slutten av året pågår det arbeid med å oppdatere relevante kontrakter og dokumenter, prosedyrer og rutiner knyttet til avfall og renovasjon. Oppdateringene skal sikre praksis i tråd med utvidete krav knyttet til avfallshåndtering. Blant innhentet avfallsrapportering var sorteringsgrad i 2025 på 43,1 prosent. Det er behov for å forbedre datagrunnlaget, men innrapporteringen tyder på behov for å styrke innsatsen på området avfallssortering.

GJENBRUK I RIKSANTIKVARENS NYE LOKALER

Riksantikvaren flyttet inn i det gamle trelastlageret på Grønland i Oslo i januar 2025, etter å ha brukt Statsbyggs rådgivningstjeneste for å inngå nytt leieforhold. Resultatet er en av de mest sirkulære leieforholdene i statlig sivil sektor. Arealreduksjon ble på hele 56 prosent, som tilsvarer 5 021 kvadratmeter, i et eksisterende bygg der fasaden er fredet. Riksantikvaren har også gjenbrukt opp mot 70 prosent av inventaret. (Foto: Trond Isaksen, Riksantikvaren)

Ombruk av bygg og bygningskomponenter

En av de mest effektive måtene å bidra til sirkulær økonomi er å benytte eksisterende bygg fremfor nybygg. Dette gjøres i Statsbygg først og fremst gjennom vedlikehold av eiendomsporteføljen ved at godt vedlikehold forlenger levetiden til eksisterende bygg. Når det er behov for større investeringer i bygg, skal det alltid vurderes om det finnes alternativer i eksisterende bygg der det er hensiktsmessig. I 2025 utviklet vi ombruksalternativer i alle aktuelle utredninger. I en utredning var det ikke aktuelt på grunn av nasjonale sikkerhetsmessige grunner. Blant de største byggeprosjektene under gjennomføring i 2025 var rundt 14 prosent av arealene i eksisterende bygg.

Byggeprosjekter, både i eksisterende bygninger og nybygg, skal benytte ombrukte komponenter og byggematerialer. Dette kan gjøres gjennom å øke omfanget av ombrukte bygningskomponenter, samt å omdisponere bygningskomponenter til andre prosjekter, i eller utenfor Statsbygg. Ombruk av bygningskomponenter skjer i stadig større grad i byggeprosjektene. 18 av 22 prosjekter i 2025 benyttet ombrukte materialer eller ga bort materialer til ombruk i andre prosjekter. For eksempel ble i overkant av 298 tonn materialer sendt til eksternt ombruk fra D-blokk i Regjeringskvartalet. I Leikanger har samlokaliseringssprosjektet Statsbygg gjennomfører for Digitaliseringsdirektoratet og Statens vegvesen ombrukt materialer fra 17 forskjellige bygningsdeler, både internt i eget prosjekt og eksternt.

SIKRE ET TRYGT ARBEIDSMILJØ

Statsbyggs har ansvaret for at hensynet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø blir ivaretatt. Dette gjelder spesielt for egne ansatte og ansatte hos våre entreprenører på byggeplassene.

Mest aktuelle bærekraftsmål

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Personskader per million arbeidstimer for intern virksomhet	4	3	6	≤ 4
Antall hendelser med høyt tapspotensial for intern virksomhet	22	24	14	≤ 19
Personskader per million arbeidstimer for Statsbyggs byggeprosjektportefølje	31	24	25	≤ 15
Antall hendelser med høyt tapspotensial for byggeprosjektporteføljen	36	44	50	≤ 36
Andel sykefravær for egne ansatte	5,4 %	6,4 %	5,0 %	≤ 4,5 %

HMS

Ansatte i Statsbygg skal ha helsefremmende arbeidsplass. En av de viktigste indikatorene på det er sykefravær. Etter en økning i 2024 er det utarbeidet handlingsplaner med tiltak for å redusere sykefraværet. Blant tiltakene gjennomført i 2025 var oppdatering av rutiner for å følge opp den enkelte medarbeider med sykefravær og oppfølgingsrutiner i samtlige møter i Arbeidsmiljøutvalget og Hovedarbeidsmiljøutvalget, i tillegg til møter med tillitsvalgte.

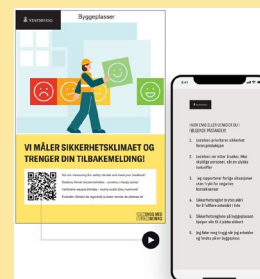
Sykefraværet i 2025 endte på 5,0 prosent, en nedgang på 1,4 prosentpoeng fra 2024 og 0,5 prosentpoeng over målet for 2025. Selv om ambisjonen for 2025 ikke var nådd, viser resultatet en positiv utvikling. Sammenlignet med andre statlige virksomheter, ligger resultatet under gjennomsnittet for sykefravær i statlig sivil sektor.

I årets medarbeiderundersøkelse svarte 80 prosent av ansatte at de er fornøyde med hvordan virksomheten ivaretar helse, miljø og sikkerhet (HMS), en økning på 2 prosentpoeng fra forrige måling. Internt i Statsbyggs er risikoen knyttet HMS høyest i driftsorganisasjonen. HMS er integrert i prosedyrer og veiledere for hvordan vi planlegger og utfører drift og vedlikehold. Dette bidrar til at helse- og sikkerhet får en sentral plass i arbeidet som utføres både av egne ansatte og eksterne håndverkere. Våre årvåkne og engasjerte ansatte, skal være flinke til å unngå farlige situasjoner i eget arbeid og stanse farlig arbeid som eksterne utfører på eiendommene. Dette er det viktigste bidraget til at vi ikke har hatt hendelser som har medført alvorlige personskader i 2025.

HMS-fokuset opprettholdes ved at det er et viktig punkt på agendaen i driftsmøter og sikkerhetsstund som gjennomføres i alle ledermøter og fellesmøter. Disse arenaene bruker vi til å dele positive erfaringer og læring etter hendelser som kunne medført alvorlige konsekvenser.

MÅLING AV SIKKERHETSKLIMA

I 2025 har Statsbygg startet brede målinger av sikkerhetsklima i utvalgte store byggeprosjekter, for å teste bruk av forutseende sikkerhetsindikatorer. Målingene ble utført blant byggherre, prosjekterende og entreprenører. Vi målte blant annet opplevelsen av trygghet, ledelsens prioritering av sikkerhet, plassering av skyld ved inntrufne hendelser og opplevelsen av hvorvidt sikkerhetsregler brytes for å få jobben gjort. Resultatene har vært positive og har bidratt til mer innsikt i hvordan vi skal måle sikkerhetsklima videre.

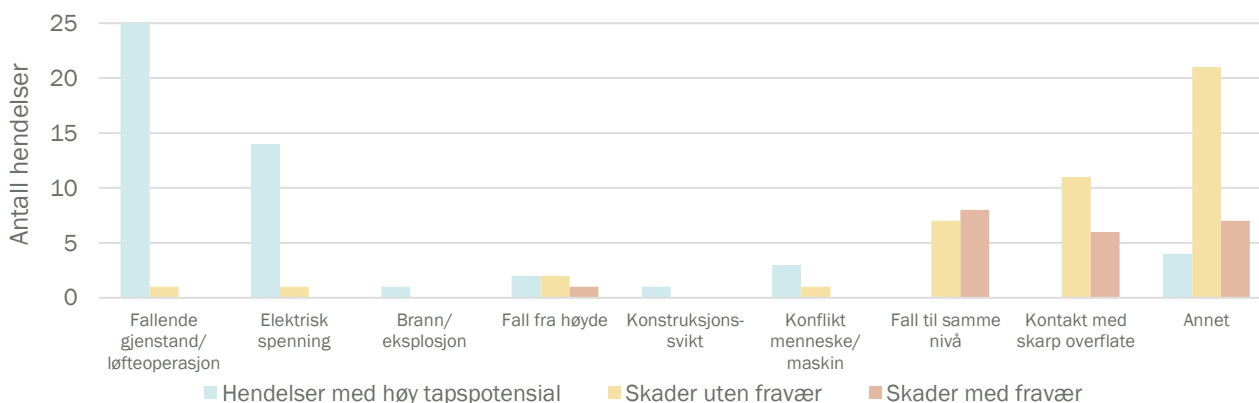
SHA på byggeplassene

Statsbygg gjennomførte 24 inspeksjoner i 2025 av sikkerhet, helse og arbeidsmiljø (SHA) for å følge opp at byggherreforskriften og kravene til SHA etterlevs i byggeprosjektene. Sentrale observasjoner fra inspeksjonene har i hovedtrekk handlet om risikostyring, forbedring av SHA-planen, koordinering og bruk av HMSREG. Hovedområdene for observasjoner hos entreprenørene var sikker jobb-analyser, HMSREG, sikre ferdsels- og adkomstveier, orden og hygiene samt arbeid i høyden.

Statsbygg beregner skadefrekvensen fra alle skader som skjer ved arbeid på byggeplassene våre, hos hovedleverandør og hos alle underleverandører. Totalt 72 skader ble rapportert på byggeplassene i 2025. Hovedandelen av disse (48) var mindre alvorlige, uten fravær utover skadedagen. H2-verdien (skader per million arbeidstimer på byggeplassene) har være stabil fra 2024 (24) til 2025 (25). Vi ser fortsatt en signifikant nedgang i forhold til H2-verdien fra 2022 (35).

Statsbygg har i 2025 også bidratt i utvikling og implementering av "Sikkerhet lederskap og læring" (HOP) i bygge og anleggsbransjen. HOP er en tilnærming som tar sikte på å forbedre sikkerheten ved å forstå og forbedre enkeltpersoner og organisasjoners evne til å fungere i komplekse og risikofylte situasjoner. Dette har vi gjort gjennom kompetanseheving hos egne SHA-rådgivere, bidrag til en bransjespesifikk veileder fra «Samarbeid for Sikkerhet i Bygg og Anlegg» og en intern kartlegging av hvordan veilederen kan brukes for å forbedre våre rutiner og krav. Statsbygg har også bidratt i utvikling av et verktøy for barrierestyring i regi av forskningsprogrammet «Sikkerhetsstyring i bygg og anlegg». Barrierestyring handler om å følge opp de tiltakene som kan hindre de mest alvorlige hendelsene på byggeplassene.

FIGUR 3.9 Skader og hendelser på byggeplassene i 2025, fordelt på kategori

MANGFOLD OG LIKESTILLING

Statsbygg skal benytte sin posisjon til å sikre et inkluderende og mangfoldig arbeidsmiljø i egen virksomhet og i næringen. Statlige eiendommer skal tilrettelegges og tilgjengeliggjøres for flest mulig brukergrupper.

Mest aktuelle bærekraftsmål

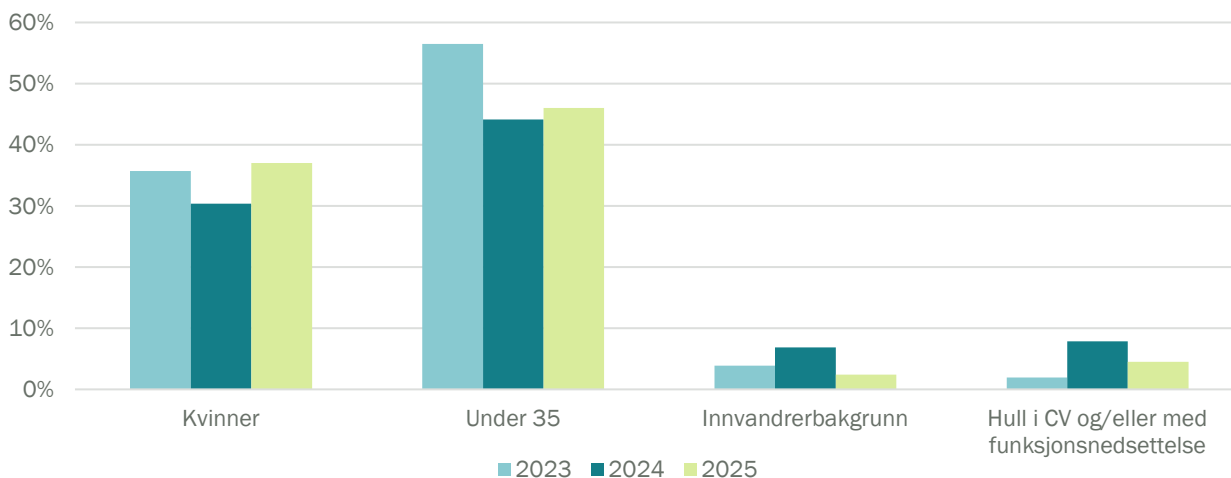

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Andel ansatte med innvandrerbakgrunn ¹⁴	9,9 %	10,5 %	11,2 %	≥ 10,5 %
Andel kvinner blant rekrutteringene i driftssektor	14,8 %	16,6 %	17,9 %	≥ 25 %
Andel arbeids- og publikumsbygg som er universelt utformet (unntatt fengsler)	90,3 %	93,9 %	97,4 %	100 %

Mangfoldsrekruttering

Mangfold og inkludering gir bedre beslutninger, økt læring og høyere opplevd trygghet og tilhørighet. Rekruttering er en av de viktigste prosessene for å skape mangfold i en organisasjon. Rekrutteringsrutinene våre er innrettet for å ta hensyn til blant annet kjønn, alder, etnisitet, personer med hull i CV og personer med funksjonsnedsettelse, med mål om at Statsbyggs arbeidsstyrke skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i samfunnet. Andelen av rekrutteringer med innvandrerbakgrunn er sannsynligvis høyere enn det som kommer frem av Statsbyggs interne data, da dette baseres på selvrapporing. Ifølge statistikken fra SSB har andel ansatte i Statsbygg med innvandrerbakgrunn økt fra 8,6 til 11,2 prosent mellom 2018 og 2024. En redegjørelse for arbeidet mangfold, inkludering og psykisk helse, herunder mangfoldsrekruttering, finnes i Statsbyggs årsrapport.

FIGUR 3.10 Representasjon av mangfoldsgrupper i rekrutteringer, 2023-2025¹⁵

¹⁴ Inkl. innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. Kilden er SSB og resultatene gjelder foregående år.

¹⁵ Basert selvrapporing. Det er forventet vesentlig underrapportering av rekrutteringer med innvandrerbakgrunn.

Likestilling mellom kjønnene

Arbeidet med mangfold og inkludering, herunder likestilling mellom kjønnene, er rettet mot å styrke bevissthet, kunnskap og holdninger blant ansatte og ledere, og bygger på prinsippet om at et inkluderende arbeidsmiljø er en forutsetning for likeverdige arbeidsvilkår. Driftssektoren er generelt mannsdominert. Kun fem prosent av Statsbyggs 166 driftsledere er kvinner. For å øke kvinneandelen og fremme likestilling, har Statsbygg videreutviklet «Kvinner i drift-nettverket» i 2025. Det er ansatt tre flere kvinner i avdelingen ved utgangen av 2025, enn det var ved forrige årsskifte. Det er like viktig å sikre at kvinner og andre underrepresenterte grupper opplever gode forhold i hverdagen, lønn og utviklingsmuligheter. Figur 3.11 viser at det er overvekt av menn i Statsbygg, og at kvinner gjennomsnittlig tjener mer enn menn. I Statsbyggs årsrapport er det en mer detaljert redegjørelse som viser at innenfor hver stillingstype er det tilnærmet likelønn som viser at det er lik lønn for likt arbeid. Overvekt av kvinner i de høytlønte stillingstypene resulterer høyere gjennomsnittslønn på virksomhetsnivå for kvinner.

FIGUR 3.11 Kjønnsbalanse og likelønn, 2023-2025

År	Kjønnsbalanse (prosent av stillinger)		Brutto årslønn (i prosent av menn)	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
2023	64 %	36 %	100 %	112 %
2024	64 %	36 %	100 %	111 %
2025	64 %	36 %	100 %	111 %

Universell utforming

Universell utforming (uu) innebærer at bygg, med tilhørende utearealer, utformes slik at det i så stor utstrekning som mulig kan brukes av alle på en likestilt, likeverdig og inkluderende måte. Alle Statsbyggs nye og eksisterende arbeids- og publikumsbygg skal være universelt utformet. Verktøyet «Bygg for alle» benyttes til registrering, forvaltning og publikumsvisning av uu-informasjon. Gjennom en nettside kan man sjekke uu-tilstanden i byggene. I 2025 ble 25 bygninger universelt utformet. Ved utgangen av 2025 er 682 bygninger universelt utformet siden 2011. Statsbyggs handlingsplan for universell utforming er forankret Regjeringens handlingsplan. Arbeidet pågår i henhold til årlig tildelingsbrev fra DFD om å gjøre alle arbeids- og publikumsbygninger, unntatt fengslene og enkelte kulturhistoriske eiendommer der kostnaden blir svært høy, universelt utformet innen 2026.

UNIVERSELL UTFORMING AV EMBETSBOLIGEN I STRASBOURG

Embetsboligen i Strasbourg benyttes av den faste norske delegasjonen til Europarådet. I 2025 ble flere uu-tiltak gjennomført, inkludert tiltak knyttet til behovet for trinnfri adkomst og uu-toalett. Etter gjennomføring er det nå trinnfri adkomst via terrengtilpasset sti, der det tidligere var hageinngang, med ny beplantning og belysning langs begge sider. Trappeneser og rekkverk ble ferdig etter bildet ble tatt.

UTVIKLE RIKTIG KOMPETANSE

Statsbygg er en kompetansebedrift og skal til enhver tid inneha den kompetanse som gjør oss leveringsdyktig. Vi skal ta i bruk, videreutvikle og fornye kompetansen vår og i næringen vår.

Mest aktuelle bærekraftsmål

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Opplæringstimer per ansatt	60,1	59,5	51,9	-
Antall lærlinger i egen virksomhet	8	13	15	≥ 8
Andel kontrakter som ligger an til å oppfylle krav om minst 40 % faglærte	74 %	63 %	71 %	100 %
Andel kontrakter som ligger an til å oppfylle krav om minst 5 % lærlinger	87 %	58 %	67 %	100 %
Kompetansemåling: Modenhet innenfor data og analyse	-	2,1	2,6	≥ 3,0

Statsbygg utvikler kompetanse i egen virksomhet

For å nå våre mål og holde oss relevante og konkurransedyktige, må vi kontinuerlig utvikle vår kompetanse. Stadig flere både mindre og radikale innovasjoner har uforutsigbare konsekvenser. For å møte fremtidens utfordringer må vi være tilpasningsdyktige og raskt kunne mobilisere riktig kompetanse. Det gjør vi gjennom formell utdanning og kursing i tillegg til erfarings- og praksisbasert læring gjennom trening i uformelle kontekster. Det ble i 2025 gjennomført over 1 198 kurs for 5 623 deltakere. Vi har også tildelt stipend for kompetanseheving på høyere nivå til 24 ansatte.

Et fokusområde for kompetanseutvikling i 2025 var utvikling av prosjektlederkompetanse gjennom Statsbyggs prosjektakademi. Prosjektakademiet leverte et fornyet og styrket tilbud med et faglige innhold og læringsløp som gir rett kompetanse på rett nivå til riktig tid. Det faglige innholdet omfattet grunnleggende prosjektledelse, eierstyring, verdistyrte prosjektutvikling, prosjektstyring, prosjektledelse, prosjektteam, arbeidsmetodikk og kontraktsstrategi med vekt på samspillsmodell. I 2025 har 189 ansatte deltatt på Prosjektakademiet.

En tilsvarende satsning i 2025 har vært utvikling av eiendomsfaglige kompetanse gjennom Statsbyggs eiendomsakademi der 99 ansatte deltok i år. Tilbudet er åpent for eiendomssjefer og andre roller som forvalter og utvikle Statsbyggs eiendommer for å tilfredsstille statlige leietakernes behov i et langsiktig og bærekraftig perspektiv. Det ble i 2025 gjennomført kurs innen blant annet arealutvikling, by- og arealplanlegging, prosessledelse, medietrening og møteledelse og samspill. I tillegg gjennomførte deltakerne et poenggivende kurs hos NTNU i strategisk arealforvaltning.

HVERDAGS-KI OG INNFØRING AV COPILOT I STATSBYGG

Data- og analysekompetanse har vært et kritisk kompetanseområde for Statsbygg siden 2022, og vi har tatt frem flere KI-verktøy for utprøving og evaluering. For å lykkes med KI som arbeidsverktøy har vi sett behovet for å øke grunnkompetansen på KI generelt. Spesielt behovet for tydelige og brukbare retningslinjer for etisk og trygg bruk, samt lokal (super)brugerstøtte på tvers i organisasjonen. Dette ble organisert som et undervisnings- og innsiktsprosjekt i 2025. Tilrettelagt undervisning ble gjennomført med 30 superbrukere og veiledere på tvers av organisasjonen. Dette danner grunnlag for utrulling av KI-verktøyene til Microsoft i Statsbygg. Arbeidet er i tråd med statens ambisjoner for bruk av KI i statlig sivil sektor.

Statsbygg er en pådriver for kompetanseutvikling i bransjen

For å løse utfordringer i bygg- og eiendomssektoren må det skapes ny kompetanse. Statsbygg stiller som samarbeidspartner i flere forskning- og innsiktsprosjekter sammen med akademien og næringslivet for å utvikle løsninger som blant annet reduserer klimagassutslipp, fremmer sirkulærøkonomi og styrker innovasjon i bransjen. Statsbyggs forsknings- og utviklingsportefølje i 2025 var preget av flere nye prosjekter med stor betydning for kompetanse i bransjen. Blant annet er det startet initiativer om energilagring basert på geotermiske løsninger, styring av energisystemer og hvordan kunstig intelligens kan brukes til prediktivt vedlikehold.

Statsbygg stiller minimumskrav til faglærte og lærlinger i aktuelle anskaffelsestyper med mål om å sikre tilstrekkelig kompetanse i enkeltprosjekt og for fremtiden. Måloppnåelsen for faglærte er noe lav. Forklaringen er at noen fag innen bygg- og anlegg over flere år har hatt lite rekruttering, og dermed liten tilgang på faglærte. Det er også avdekket at arbeidstakere har vært feilkategorisert som faglærte. Dermed har statistikkene i noen kontrakter vist høyere andel enn det som er korrekt. Når slike feil avdekkes sent i en kontrakt blir muligheten til å gjøre korrigerende tiltak begrenset. Som følge av dette, er inntakskontrollen strammet inn for å sikre at arbeidstakere blir riktig kategorisert fra start, og at virksomheter som ikke har tilstrekkelig andel faglærte ikke blir godkjent som underleverandør i våre prosjekter. I 2025 hadde vi 13 lærlinger i egen virksomhet, herunder åtte i byggdrift og syv på IKT-drift.

COFACTOR

Statsbygg er partner i COFACTOR-prosjektet som forsker på hvordan bygg påvirker strømmettet og hvordan vi kan redusere topplasten i en elektrifisert fremtid. Ved å samle og analysere detaljerte

energidata fra bygg, elbillading, smarte varmtvannsberedere og solcelleanlegg utvikles kunnskap som muliggjør smartere energistyring og mer presise lasteprofiler. Dette bidrar til bedre prosjektering, energimerking og planlegging av bygg, samtidig som det styrker samarbeidet mellom byggeiere, nettselskaper og forskningsmiljøer. Prosjektet begynte i 2021 og ferdigstilles i 2026.

ANSVARLIGE LEVERANDØRKJEDER

Statsbyggs anskaffelser skal bidra til bærekraftig utvikling. Statsbygg skal ha egnede rutiner som fremmer ansvarlige leverandørkjeder for å ivareta seriøsitet og etisk handel.

Mest aktuelle bærekraftsmål

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Antall anskaffelser som risikovurderes for etisk handel før de publiseres	143	174	208	-
Andel anskaffelser hvor miljøkrav og -kriterier er vurdert ¹⁶	-	-	90 %	-

Statsbygg samarbeider med seriøse aktører

Ved å være en pådriver innen seriøsitet, bidrar Statsbygg til å sikre rekruttering til bygge- og anleggsnæringen, øke andelen fagarbeidere og sikre anstendige arbeidsforhold. Det vil gi bedre kvalitet, økt produktivitet og trivsel på bygge- og anleggsplassene. Trygge og seriøse byggeplasser vil føre til et positivt omdømme, som igjen vil kunne gi økt rekruttering til bransjen.

I 2025 ble det utført 87 risikovurderinger av entrepriskontrakter og rammeavtaler, 97 seriøsitetkontroller og 180 tilstedekontroller. En større kontroll av fagbrev viste at kun halvparten av de som var registrert som faglærte kunne dokumentere fagbrev og eventuelt godkjenning fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. Dette viser at det fortsatt er viktig å følge opp og kontrollere fagbrev.

Statsbygg deltok i en arbeidsgruppe i «Seriøsitetsforum» hvor avvising og sanksjonering av leverandører ble utredet. I 2025 har Statsbygg gjennomført noen av tiltakene i rapportene, og utforsket handlingsrommet for å utestenge og nekte godkjenning av underleverandører. Erfaringer fra Statsbygg og andre er delt i forumet.

DIGITALISERING AV INNTAKSKONTROLL

I 2025 utviklet Statsbygg en ny og heldigital løsning for registrering av underleverandører i systemet for elektroniske oversiktslister. Løsningen innebærer en integrert sjekklister med betydelig færre spørsmål. I tillegg er det innført godkjenningsprosess for å kvalitetssikre innholdet og ansvarliggjøre hovedleverandør, før endelig godkjenning hos Statsbyggs prosjektleder. Den nye løsningen gjør registrering av underleverandører enklere og raskere, sikrer sporbarhet og tilrettelegger for effektiv oppfølging og rapportering på seriøsitet.

¹⁶ Målingen for 2025 gjelder anskaffelser hvor vi kunngjør konkurranser.

Etisk handel

I Statsbygg skal krav om etisk handel stilles i anskaffelser der det er vesentlig risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i globale leverandørkjeder. For å vurdere dette tar vi med i betraktningen om anskaffelsen omfatter særlig risikable produktkategorier og verdien av anskaffelsen.

I 2025 er det gjennomført 208 slike vurderinger, fordelt på byggeprosjekter, vedlikeholdsprosjekter og rammeavtaler for varer og tjenester. I 24 av disse vurderingene ble det konkludert med at krav til etisk handel skulle stilles. Tilsvarende tall fra 2024 var henholdsvis 176 og 21. Gjennom året er det blitt jobbet med tiltak for å bedre prosessaktiviteter. Det har blant annet blitt utført analyser av anskaffelsesdata, for deretter å tilpasse overordnet risikostyring, som igjen påvirker prosessaktiviteter.

Planlegging og gjennomføring av selve oppfølgingen av hvorvidt aktuelle leverandører etterlever de etiske kravene i en konkret anskaffelse kan pågå over lengre tid. Blant produkter Statsbygg anskaffer anses fortsatt solcelleanlegg å innebære særlig høy risiko for at Statsbygg bidrar til alvorlige brudd på grunnleggende menneskerettigheter, og oppfølging av slike anskaffelser har derfor høy prioritet. Innsatsen med å følge opp leverandører i store byggeprosjekter er videreført fra de siste årene. Dette er fordi de benyttes i den klart største avtaletypen verdimessig, der det er store og ofte brukte leverandører, som Statsbygg forventer å gå foran i en bransje hvor arbeid med aktsomhetsvurderinger er relativt nytt. Totalt ble 14 ulike avtaler fulgt opp, og åtte av disse ble avsluttet i løpet av 2025.

KARTLEGGING AV BÆREKRAFT I ANSKAFFELSESPROSESSER

Som en stor offentlig innkjøper, er anskaffelser et vesentlig virkemiddel for å nå bærekraftsambisjoner. I 2025 gjorde Statsbygg en kartlegging av anskaffelsesprosessene for å svare på to spørsmål: Hvilke bærekraftshensyn må vurderes i anskaffelsene våre? Hvordan kan anskaffelsesprosessene videreutvikles for å sikre at de vesentlige hensynene blir ivaretatt? På bakgrunn av kartlegging iverksettes det flere tiltak for å forsterke hvordan anskaffelsesprosessene sikrer en bærekraftig utvikling. Når det er meldt inn et anskaffelsesbehov, skal aktuelle fagressurser involveres i planleggingen for å avdekke hvordan belastning på aktuelle bærekraftshensyn kan håndteres på mest hensiktsmessig måte, inkluderer miljømessige og sosiale hensyn. Prinsipper og rutiner for kontroller i kontraktsforvaltning skal også oppdateres

Klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser

Som en offentlig oppdragsgiver er Statsbygg forpliktet til å ta klima- og miljøhensyn i sine anskaffelser i henhold til «Lov om offentlige anskaffelser» § 5 og «Forskrift om offentlige anskaffelser» § 7-9. Statsbygg har som del av sitt kvalitetssystem etablert en systematikk for å ivareta disse forpliktelsene. For 2025 lå andelen anskaffelser hvor miljøkrav og -kriterier er vurdert på 90 prosent. Resterende 10 prosent er hovedsakelig anskaffelser som etter sin art ikke har en klima- eller miljøbelastning, eller anskaffelser hvor prosedyrereglene i anskaffelsesforskriften ikke gjelder.

For anskaffelsene der forskrift gjelder og etter sin art ikke hadde en uvesentlig klima- og miljøbelastning, ble det benyttet tildelingkriterier i cirka 15 prosent av anskaffelsene og krav i cirka 85 prosent av anskaffelsene. I henhold til forskriften kan krav benyttes dersom det kan begrunnes at krav gir klart bedre effekt enn et kriterium.

HENSYN TIL LOKALSAMFUNN

Statsbygg leverer og forvalter bygg og eiendommer for viktige samfunnsoppdrag av stor betydning. Det er samtidig viktig at løsningene våre skaper merverdi for stedet og lokalsamfunnet.

Mest aktuelle bærekraftsmål

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Andel kriterier for bærekraftig stedsutvikling som er tilfredsstillt ved nylokalisering	100 %	85 %	78 %	100 %

Arkitektur og stedsutvikling

Ny nasjonal arkitekturstrategi viser hvor viktig det bebygde miljøet er for forming av lokalsamfunn. Strategien peker på ansvaret til statlige byggherrer og eiendomsforvaltere for å bidra til kvalitet i de bygde omgivelsene. Dette understreker behov for en forsterket praksis rundt arkitektur og stedsutvikling, og en mer bevisst tilnærming til sluttbrukere og lokalsamfunn. Statlige bygg og eiendom har stor påvirkning for statlige virksomheter, men de har betydelig innvirkning på mange andre mennesker, herunder besøkende, beboere og andre aktører i nærmiljø.

I 2025 ble det iverksatt et forprosjekt for å identifisere hvordan Statsbygg kan sikre at alle virksomhetsområdene kan bidra til en ønsket arkitektur og stedsutvikling, særlig for sluttbrukere og lokalsamfunn. Arbeidet pågår per slutten av 2025 og gir et viktig grunnlag for å vise hvordan Statsbygg kan operasjonalisere målsettinger fra arkitekturstrategien. Samtidig pågår det flere særskilte eiendomsutviklingstiltak som skal bidra til god stedsutvikling, i tillegg til ordinær oppmerksomhet knyttet til hvordan lokalisering av statlige virksomheter der de bidrar til ønsket stedsutvikling. For til sammen seks prosjekter som innebar valg av tomt, ble i gjennomsnitt 87 prosent av Statsbyggs kriterier for bærekraftig by- og stedsutvikling oppfylt. Kriteriene er knyttet til tilgang til kollektivtransport, bidrag til oppfyllelse av regionale og kommunale planer og strategier for ønsket stedsutvikling, samt arbeidsmiljø og folkehelse. Det som trakk ned skyldes hovedsakelig nedbygging av natur i to prosjekter.

FOTOFESTIVALEN OSLO NEGATIV PÅ NASJONALGALLERIET

Nasjonalgalleriet, som har stått uten statlig leietaker siden 2023, åpnet i høst dørene til fotofestivalen Oslo Negativ. 10 000 besøkende tok turen innom festivalen de tre helgene i oktober de holdt åpnet. Gjester kunne møte fotografer, gallerister og utstillere, se dokumentar- og kunstfoto, samt reportasje- og motefoto fra inn- og utland. Åpning for midlertidig bruk i tomme lokaler er et virkemiddel for å skape aktive, trygge og inkluderende lokalsamfunn. (Foto: Helle Frogner/Oslo Negativ)

Medvirkning

Lokalsamfunnet skal få anledning til å gi innspill til utvikling av statlige byggeprosjekter i nærmiljø. I 2025 ble to reguleringsplaner vedtatt: Detaljreguleringer for henholdsvis Oslo fengsel og Lierfoss ungdoms- og familiesenter. Plan- og bygningsloven krever grunnleggende medvirkning i alle arealplanprosesser. Ut fra lovkrav tilpasses medvirkningsprosesser til behovet i det enkelte prosjektet.

Det kan oppstå medvirkningsbehov som konsekvens av salg av statlige eiendommer i det private markedet. Endring i eierskap medfører ofte større fysiske inngrep eller transformasjon av eiendommen, og eventuelle utviklingsprosjekter skal ta stilling til behov i lokalsamfunnet. I noen større salgsprosesser, som ved Botsen der salgsutredning pågikk i 2025, har Statsbygg bestilt sosiokulturelle stedsanalyser for å synliggjøre behovene og hvordan en ny eier kan ivareta dem. Flere lokale aktører ble involvert i utarbeidelse av disse rapportene.

GJENOPPBYGGING PÅ VIBRANDSØY

Etter 30 år uten folk blir tre gårdshus fra Haugesund brukt på nytt på Vibrandsøy i nært samarbeid med kommune og Byantikvaren. Råtne stokker er erstattet og husenes ytre er satt i stand. Arbeidet ga anledning til å ta prøver fra laftestokkene, og våningshusets eldste del kunne dermed dateres til 1591. Lokale håndverkere, lærlinger og bygningshistorikere har både tilført og hentet kunnskap gjennom prosjektet. Til sammen er både tomt frigjort til nye behov, kulturarven tatt vare på og et ombruksprosjekt gjennomført.

Kulturminne

Per 2025 forvalter Statsbygg omkring 400 kulturhistoriske bygninger. Bygningene dekker et mangfold av funksjoner, fra undervisning og teater til tollsted og fengsler. Fellestrekk for de kulturhistoriske eiendommene i porteføljen er at de viser utviklingen av den norske staten. De er viktige symboler for identitetsbygging og fellesskapsfølelse både lokalt og nasjonalt. Mange av eiendommene er også tilgjengelige for publikum, og legger til rette for opplevelser og historieformidling.

Det pågår til enhver tid flere bygge- og vedlikeholdstiltak på de kulturhistoriske eiendommene som Statsbygg forvalter. Eksempel på et prosjekt som ble ferdigstilt i 2025 er innvendig og utvendig restaureringsarbeid på Gamlehaugen i Bergen. I 2025 hadde Gamlehaugen 100-årsjubileum som Hans Majestet Kongens offisielle residens på Vestlandet. Dette ble markert med mange offentlige arrangementer både inne og utendørs. Et annet prosjekt er Arkitekturmuseet i Oslo, som snart kan åpne dørene for publikum igjen etter et omfattende restaurerings- og refundamenteringstiltak i Groschbygningen, den eldste av de tre bygningene på eiendommen.

Statsbygg jobber kontinuerlig med å ta vare på de kulturhistoriske verdiene i eiendomsporteføljen. Forvaltningsplanene er en viktig del av dette arbeidet, og i 2025 ble det laget forvaltningsplaner for den norske ambassaden og embetsboligen i Berlin, samt embetsboligen i Wien.

ÅPEN OG ETISK STYRING

Virksomhetsstyring i Statsbygg skal bidra til god måloppnåelse, effektiv ressursbruk og etterlevelse av regler, krav og føringer. Statsbygg skal være transparent og etisk i hvordan samfunnsoppdraget løses.

Mest aktuelle bærekraftsmål

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Antall varslingssaker og mulige kritikkverdige forhold	23	18	21	-

Etiske retningslinjer i Statsbygg

Som statlig forvaltningsbedrift følger Statsbygg de etiske retningslinjene som gjelder for statsforvaltningen. I tillegg har Statsbygg besluttet å supplere retningslinjene med utdypinger som er tilpasset egen virksomhet. Alle personer tilknyttet Statsbygg har et selvstendig ansvar for å sette seg inn i og følge lover, regler og retningslinjer som er med på å styre vår hverdag.

Det er i 2025 kartlagt kjennskapen til Statsbyggs etiske retningslinjer i medarbeiderundersøkelsen, for å skape etterlevelse av og bevissthet til våre etiske retningslinjer. Den viser at majoriteten av våre ansatte kjenner godt til retningslinjene, med et resultat på 85 av 100 indekspoeng på en skala hvor 100 indekspoeng er helt enig.

Statsbygg oppfordrer interne og eksterne aktører til å varsle om mulige kritikkverdige forhold. Motivert av at Statsbygg opererer i en særlig utsatt bransje er det spesielt lagt vekt på at også eksterne kan varsle anonymt. I 2025 er det mottatt 21 varsler, mot 18 i 2024. Dette gjelder alt fra påstander om mulige brudd på anskaffelsesregelverket, korrupsjon/annen økonomisk kriminalitet, brudd på interne retningslinjer til trakassering og utilbørlig atferd. Syv saker ble avvist etter en innledende vurdering fordi de ikke omhandlet kritikkverdige forhold, Statsbygg ikke var rett adressat eller det ikke var tilstrekkelig informasjon til å ta stilling til varselet. Tolv saker ble lukket etter at ingen kritikkverdige forhold ble funnet. Det ble identifisert forbedringsområder i noen av sakene som linjen har fått ansvaret for å følge opp. I to saker var det grunnlag eller delvis grunnlag for påstandene i varselet og det ble iverksatt tiltak.

NYTT HABILITETSREGISTER I STATSBYGG

Det nye registeret ble lansert i oktober 2025. Formålet med systemet er å sette håndtering av habilitet i system, sikre dokumentasjon og gjøre det enklere for medarbeidere å se mulige interessekonflikter. Alle ansatte som tilrettelegger grunnlaget for eller tar beslutninger på vegne av Statsbygg, eller er en del av sentrale støttefunksjoner, plikter å registrere egne verv og eierinteresser. Det utvikles en modul i habilitetsregisteret som skal brukes i anskaffelsesvirksomheten fremover.

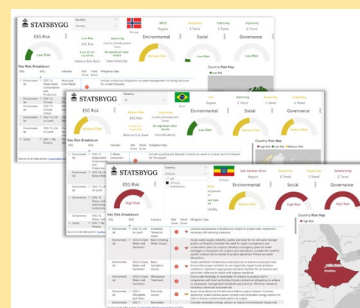
Helhetlig risikostyring i Statsbygg

Risikostyring i Statsbygg består av å identifisere, vurdere og håndtere risiko. Identifisering og vurdering av risiko inngår som grunnlag for prioritering, planlegging og budsjetteringen i virksomhetsstyringen. Identifiseringen gjøres med utgangspunkt i Statsbyggs mål i tildelingsbrevet. Som del av arbeidet med å ivareta informasjonssikkerhet i Statsbygg, gjennomføres det verdi- og risikovurdering av nye og eksisterende informasjonssystemer.

I tillegg til risikostyringen på virksomhetsnivå, har Statsbygg prosesser for å vurdere og håndtere risiko på enkeltområder på operasjonelt nivå. I utrednings- og avklaringsfasen av byggeprosjekter inngår risikovurderinger som del av lokaliseringsutredningen. Det innebærer blant annet å kartlegge og vurdere risiko ved grunnforhold og gjennomføring. Innenfor byggherrevirksomheten er det etablerte prosesser for usikkerhetsstyring som en del av gjennomføringen av byggeprosjekter. Det gjennomføres også risikovurderinger og -håndtering innenfor sikkerhet-, helse og arbeidsmiljø (SHA) i byggeprosjektene. Innenfor eiendomsforvaltning gjennomføres det risikovurderinger av eiendommene i Statsbyggs portefølje. Disse vurderingene inngår som grunnlag for utviklingsplaner for eiendommen, samt i prioritering av vedlikeholdstiltak.

VERKTØY FOR BÆREKRAFTS RISIKOVURDERINGER I UTLANDET

Høsten 2025 utviklet Deloitte et nytt bærekraftsverktøy på bestilling fra Statsbygg. Verktøyet er en videreutvikling av tidligere utarbeidet bærekraftsrapport fra 2020. Verktøyet vurderer risiko knyttet til hvert enkelt land sett opp mot miljø, sosiale forhold, selskapsstyring og FNs bærekraftsmål. Verktøyet foreslår også mulige avbøtende tiltak, og skal brukes i planlegging av byggeprosjekter i utlandet og ved anskaffelser som treffer utenlandske verdikjeder som ofte har iboende bærekraftsrisiko.

Risikoer for misligheter og korrupsjon

Statsbygg anskaffer årlig varer og tjenester for mange milliarder kroner. Alle statlige virksomheter opplever at risiko for misligheter og korrupsjon utgjør en trussel mot integritet og tillit. I Statsbygg jobber vi med forebyggende og avdekkende tiltak for å håndtere denne risikoen. I håndteringen inngår både ledelse, kontroller og opplæring som viktige momenter. Arbeid for å redusere risikoer for misligheter og korrupsjon koordineres av etterlevelsesenheten som ble opprettet i 2024. Arbeidet i 2025 har konsentrert seg om spørsmål og saker knyttet til forretningsintegritet, herunder akseptabel adferd og praksis, etikk og interessekonflikter/habilitet. Flere systematisk og store risikoreducerende tiltak ble innført i 2025, inkludert implementering av et nytt habilitetsregister og oppdatering av retningslinjer for eierinteresser, verv og deltakelse i eksterne råd og utvalg.

Det er i 2025 kom det også nye tiltak for å dokumentere at habilitet er vurdert i gjennomføring av anskaffelser, og det er gjennomført regelmessige kontroller av at habiliteten til de som deltar i evalueringsarbeidet er vurdert og kan etterprøves. Arbeidet med målrettede tiltak for å sikre at habilitetsvurderinger dokumenteres i alle anskaffelser pågår per slutten av 2025. Arbeidet med dette risikoområdet var prioritert i Statsbyggs virksomhetsplan for 2025 og blir prioritert også i 2026.

ANSVARLIG ØKONOMISK STYRING

Statsbygg skal gjennom hele verdikjeden utvikle statens eiendomsportefølje på en måte som sikrer langsiktig økonomisk merverdi og kostnadseffektive løsninger for samfunnet.

Mest aktuelle bærekraftsmål

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Samlet sluttkostnad/styringsramme for porteføljen av ferdigstilte prosjekter inneværende år ¹⁷	0,86	1,02	1,01	≤ 1,00
Samlet sluttkostnad/styringsramme for porteføljen av ferdigstilte prosjekter siste fem år ¹⁸	1,09	1,07	1,07	≤ 1,00
Driftskostnader (kr) pr. kvm	81,7	79,7	85,1	< 96
Andel forvaltede areal med leieinntekter per årsslutt	97,8 %	97,3 %	97,2 %	-
Andel konseptvalgutredninger som gis tilslutning i KS1	-	-	100 %	≥ 80 %
Kostnad (kr) per ansatt per år der Statsbygg har vært rådgiver for leie i markedet	78 348	78 841	68 330	≥ 25 % reduksjon

Styring innenfor vedtatte rammer

Statsbygg skal realisere statlige lokaler med færre ressurser enn hvis hver enkelt statlig virksomhet gjorde det selv. I 2025 investerte Statsbygg 13,64 mrd. kroner i byggeprosjekter, inkludert 16 prosjekter som ble ferdigstilt. Samlet var forventet sluttkostnad for de ferdigstilte prosjektene på 27 198 mill. kroner, noe som er 170 mill. kroner eller 1 prosent høyere enn samlet opprinnelig prisjustert styringsramme. Dette skyldes i hovedsak energiforsyningsprosjektet til Regjeringskvartalet. 15 av de 16 ferdigstilte byggeprosjekter hadde forventet sluttkostnad på eller lavere enn styringsrammen. Årlige kostnader per ansatt i nye leiekontrakter i det private markedet der Statsbygg har vært rådgiver ble redusert med 23 prosent sammenlignet med måltallet på 25 prosent.

Mesteparten av Statsbyggs økonomiske aktivitet foregår gjennom byggeprosjekter. Det har vært en kraftig økning i byggekostnadene både under og etter pandemien. Dette, kombinert med at staten bruker betydelige budsjettmidler på byggeprosjekter, gjør at kostnadseffektivitet er viktigere enn noen gang. Statsbyggs bestilte en internrevisjons-gjennomgang av kostnadseffektivitet i byggeprosjektene i slutten av 2025. Det vil kunne bidra til å identifisere styringsmessige grep som kan gjøres for å styrke kostnadseffektivitet, og bidra til at Statsbygg ytterligere kan styrke fordelene av å være flergangsbyggherre. For å levere på økonomisk bærekraft, er det viktig å benytte investeringsmidlene på mest effektiv måte i tillegg til å levere innenfor de forutsatte rammene.

¹⁷ Gjelder prosjekter med styringsramme over 10 mill. kr.

¹⁸ Gjelder prosjekter med styringsramme over 10 mill. kr.

Eiendomsforvaltning og verdibevarende vedlikehold

Ved utgangen av 2025 forvaltet Statsbygg et samlet areal opp mot 3 mill. kvadratmeter, der majoriteten av arealene forvaltes innenfor Statens husleieordning. Statens husleieordning sørger for at statens kostnader ved bruk av lokaler synliggjøres og sikrer verdibevarende vedlikehold.

Statsbygg har i 2025 gjennomført 2 874 vedlikeholdstiltak, med et kostnadsestimat på ca. 1,5 mrd. kroner, i totalporteføljen. 52 prosent av tiltakene er videreføring av allerede pågående prosjekter.

I 2025 har Statsbygg hatt særlig fokus på å videreutvikle og profesjonalisere vedlikeholdsprosessen som en helhetlig, dokumentert og styrt prosess – fra tilstandsvurdering og behovsanalyse til prioritering, budsjettering, gjennomføring og oppfølging. Ved utgangen av 2025 har Statsbygg en godt vedlikeholdt eiendomsportefølje, med unntak av fengselsporteføljen, deler av boligporteføljen på Svalbard og noen kulturhistoriske eiendommer utenfor husleieordningen, som fortsatt har et betydelig vedlikeholdsetterslep.

SAMLET LEIEBESPARELSE PÅ 3 MILLIARDER KRONER GJENNOM RÅDGIVNINGSTJENESTEN

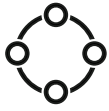
Gjennom Statsbyggs rådgivningstjeneste gir vi bistand til statlige virksomheter når leiekontrakter skal inngås i markedet. I august 2025 oppnådde tjenesten en milepæl: Samlet leiebesparelse på 3 milliarder kroner, som staten kan bruke på andre samfunnsnyttige formål enn til leie av lokaler. Dette er resultatet av ca. 120 fremforhandlede leiekontrakter i hele landet siden 2019. Milepælen ble passert etter at Skatteetaten i Stavanger avsluttet forhandlinger, der arealet reduseres med 57 prosent uten at det har gått på bekostning av funksjonalitet og egnethet på arbeidsplassløsningene.

Samfunnsøkonomiske vurderinger

Investeringer i statlige bygg og eiendom skal bidra til samfunnsøkonomisk verdi. Statsbygg leverte tre konseptvalgutredninger (KVU) og konseptvalgnotater i 2025 der det er anbefalt alternativene som skaper mest samfunnsøkonomisk verdi. I tillegg har to KVU-er som ble ferdigstilt gjennomgått kvalitetssikring (KS1) i 2025. Flere andre rådgivningsoppdrag ble levert i 2025 som tar i bruk samfunnsøkonomiske prinsipper, inkludert ni mindre utredninger, 18 porteføljeanalyser, fire eiendomsrelaterte analyser og fem avklaringsprosjekter, hvorav én av dem har gjennomgått ekstern kvalitetssikring.

I 2025 har Statsbygg også oppdatert veilederen for konseptvalgutredninger og samfunnsøkonomiske analyser. Videre er det utviklet utkast til rammeverk for eie-/leieanalyser og gevinstrealisering. Bedre rammeverk bidrar til mer enhetlige og transparente vurderinger i utredninger, noe som igjen fremmer likebehandling i analyser. Et særskilt rammeverk for bygg og eiendom bidrar dessuten til at nyansene i vurderingene av samfunnsøkonomisk lønnsomhet, der bygg og eiendom er en sentral innsatsfaktor, blir mer korrekt behandlet.

Rådgivningen arbeider aktivt med å utfordre brukere, myndigheter og fagpersoner på særlige forhold som kan forringe samfunnsøkonomisk verdi. Arbeidet inkluderer å utfordre byggtekniske krav for å bedre stimulere til gjenbruk, samt synliggjøre konsekvenser av dårlig stedstilpasning og manglende arkitektonisk kvalitet.

SAMARBEID

Samarbeid er et viktig virkemiddel for utvikling og innovasjon. Statsbygg skal benytte hensiktsmessig samarbeid på tvers av organisatorisk grenser for å nå bærekraftsmålene våre.

Mest aktuelle bærekraftsmål

STYRINGSPARAMETER	2023	2024	2025	Måltall
Andel anskaffelser der vi gjennomfører markedsdialog før utlysning	-	7,2 %	11,2	≥ 10 %
Antall igangsatte initiativer gjennom ByggBOKS	3	3	2	≥ 2
Antall deltakelser på en bred arena for næringen hvor vårt utviklingsbudskap er presentert	-	-	24	≥ 10

Samarbeid med bransjen

Statsbygg er avhengig av mange andre aktører for å utvikle seg i en ønsket og mer bærekraftig retning, både i statlig og kommunal sektor og i hele bygg- og eiendomssektoren. Samarbeid er et viktig virkemiddel som Statsbygg skal bruke der det er hensiktsmessig. I 2025 gjorde Statsbygg en vurdering av alle eksterne råd og utvalg for å sikre at samarbeid med bransjen brukes på en mer strategisk måte, gir større nytte enn kostnad og ikke innebærer en risiko knyttet til uavhengighet og habilitet. Ved slutten av 2025 var Statsbygg deltaker i 27 eksterne råd og utvalg, en reduksjon fra 44 fra før gjennomgangen. Alle representanter i et eksternt råd og utvalg skal rapportere årlig om nytten av den enkelte fora.

Innovasjon muliggjøres oftest gjennom strategiske samarbeid på tvers av bransjeaktører. Gjennom innovasjonsplattformen ByggBOKS har Statsbygg fått 69 henvendelser om samarbeid fra ulike aktører siden det ble opprettet i 2023. Henvendelsene dreier seg mest om bærekraft og digitalisering, samt nye måter å produsere, prosjektere og designe. I prosjektene som pågår i ByggBOKS nå, samarbeider vi med alt fra startups og forskningsmiljøer til bransjeledende aktører og rådgivere.

BENKER SOM ER BOKSTAVELIG TALT BÆREKRAFTIGE

Statsbygg samarbeidet gjennom ByggBOKS med forskningsprosjektet DARE2C ledet av Hydro i samarbeid med Sintef og Nordic Office of Architecture. Prosjektets hovedmål er å utvikle en ny type armert betong som er mer holdbar og mer miljøvennlig. Benker laget av den nye betongen ble brukt på Helgasetr, og de gir betydelig reduksjon i klimagassutslipp, økt sirkularitet og mer designfrihet.

Internasjonalt samarbeid

Statsbygg er en aktiv deltaker i flere internasjonale samarbeidsfora med våre søsterorganisasjoner i nordiske og europeiske land. Bærekraft har vært et sentralt tema i den internasjonale erfaringsutvekslingen i 2025, herunder på området klimatilpasning og biologisk mangfold, i tillegg til andre viktige temaer som strategi, beredskap og byggeprosjekter. Det å være en del av internasjonale nettverk bidrar til kompetansebygging, utvikling og innovasjon, både i Statsbygg og for våre søsterorganisasjoner.

SAMARBEID OM BÆREKRAFT I NORDISK KOMITÉ FOR STATSBYGGERI

Statsbygg har samarbeidet med sine søsterorganisasjoner i de nordiske landene i en arbeidsgruppe om bærekraft siden 2022. I 2025 var temaer som sirkulær økonomi, klimatilpasning og biologisk mangfold på programmet i årets møter i Stockholm og Helsingfors. Der fikk aktuelle fag- og prosessansvarlige anledning til å utveksle tanker om behov, utfordringer og løsninger som kan være aktuelt på tvers av landegrenser.

Samarbeid med oppdragsgivere, leietakere og brukere

Bærekraftsarbeid i Statsbygg er avhengig av samarbeid med oppdragsgivere, leietakere og brukere av bygg og eiendom som Statsbygg bygger, drifter og forvalter. I 2024 ble det opprettet et leietakerpanel for å realisere gevinster fra et forsterket samarbeid med leietakerne. Leietakerpanelet får tilsendt korte spørreundersøkelser om aktuelle temaer som kan være viktige for disse og Statsbygg, som et supplement til den toårige tilfredshetsundersøkelsen. 62 deltakere fra 55 statlige virksomheter på tvers av 13 departement deltok i 2025. Blant temaene der det ble gjennomført undersøkelser i 2025 var eiendomsutvikling, systemet for driftssaker og Statsbyggs nettside. Innspill fra panelet og svar på undersøkelsene har blitt brukt direkte i aktuelle prosjekter og utviklingsinitiativer i Statsbygg.

Et annet virkemiddel for å forsterke samarbeid med departementene er porteføljestyring. På andre år på rad leverte Statsbygg et overblikk over areal og ressursbruk til lokaler for virksomheter underlagt hvert departement. Gjennom porteføljestyring skal departementene være bedre i stand til å ta gode, bærekraftige beslutninger om sine arealbehov.

FAGNETTVERK FOR BÆREKRAFTIG CAMPUSUTVIKLING

Fagnettverket er en samarbeidsarena som består i dag av 22 offentlige og private UH-institusjoner, og koordineres av Statsbygg. Nettverkets mål er å samle, dele og utvikle kunnskap for utvikling av attraktive, effektive og bærekraftige lokaler for studenter og ansatte, med særlig vekt på arealutvikling, samt å etablere «beste praksis» og identifisere aktuelle problemstillinger for videre utforskning og pilotering. Over 50 deltakere fra 17 ulike UH-institusjoner deltok på en samling ved Universitet i Agder med tema «Samskaping for fremtidens kunnskap» i august 2025.

Boliger,
Longyearbyen

Foto: Statsbygg

Øvre Storwartz,
Røros kobberverk

Foto: Anna
Elisabeth Løberg
Kihle/Arbeidets
Rett

Statsbyggs bærekraftsrapportering følger den internasjonale rapporteringsstandarden Global Reporting Initiative (GRI). Statsbyggs fullstendige rapportering finnes i denne bærekraftsrapporten, årsrapport og nettsiden statsbygg.no.

GRUNNLEGGENDE INFORMASJON			
GRI-standard	Indikator	Rapportering	Utelatelser
Organisasjonsprofil			
2-1	Navn på organisasjonen	Årsrapport kap. 2	
2-2	Enheter omfattet av organisasjonens bærekraftsrapportering	Årsrapport kap. 2	
2-3	Rapporteringsperiode, frekvens og kontaktpunkt	Årsrapport kap. 2	
2-4	Endringer siden forrige rapportering	Årsrapport kap. 2	
2-5	Ekstern kvalitetssikring	Årsrapport kap. 6	Bærekraftsrapportering er ikke bekreftet av en ekstern revisor.
Aktiviteter og arbeidskraft			
2-6	Hovedprodukter og -tjenester	Årsrapport kap. 2 og 3	
2-7	Ansatte	Årsrapport kap. 2, 3 og vedlegg	
2-8	Konsulentbruk	Årsrapport kap. 3	
Styring			
2-9	Styringsstruktur og sammensetning	Årsrapport kap. 2 og 4	
2-12	Styrets rolle i oppfølging av håndtering av påvirkninger	Bærekraftsrapport kap. 1, 2 og 3	
2-14	Styrets rolle i bærekraftsrapportering	Bærekraftsrapport kap. 1, 2 og 3	
Strategi og virksomhet			
2-22	Uttalelser om strategi for bærekraftig utvikling	Bærekraftsrapport kap. 1	
2-23	Organisasjonens policyer og etiske retningslinjer	Årsrapport kap. 4, vedlegg og Bærekraftsrapport kap. 3	
2-26	Varslingsordning	Årsrapport kap. 4, Bærekraftsrapport kap. 3 og statsbygg.no	
2-27	Etterlevelse av lover og forskrifter	Årsrapport kap. 4 og Bærekraftsrapport kap. 3	
Interessentdialog			
2-29	Tilnærming til interessentdialog	Bærekraftsrapport kap. 2	

VESENTLIGE BÆREKRAFTSTEMAER

GRI-standard	Indikator	Rapportering	Samsvar med GRI-standard
Ta hensyn til klimaendringer			
201-2	Økonomiske implikasjoner av klimaendringer	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
Redusere klimabelastning			
102-4	Utslppsreduksjonsmål og -oppgåelse	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
102-5	Direkte utslipp (Scope 1)	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
102-6	Indirekte utslipp fra innkjøpt energi (Scope 2)	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
102-7	Øvrige indirekte utslipp (Scope 3)	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
Redusere naturbelastning			
101-7	Endringer i biologisk mangfold	Bærekraftsrapport kap. 3	Delvis oppfylt
Energieffektivisering			
103-2	Energiproduksjon	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
103-3	Energibruk	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
103-4	Energiintensitet	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
Bidra til sirkulærøkonomi og lav ressursbruk			
301-1	Materialbruk etter vekt eller volum	Bærekraftsrapport kap. 3	Ikke oppfylt
301-2	Prosentvis materialer fra gjenvinning	Bærekraftsrapport kap. 3	Ikke oppfylt
306-4	Avfall til ombruk og gjenvinning	Bærekraftsrapport kap. 3	Delvis oppfylt
306-5	Avfall til deponi og brenning	Bærekraftsrapport kap. 3	Delvis oppfylt
Sikre et trygt arbeidsmiljø			
403-2	HMS-risikovurdering og HMS-behandling	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
403-9	Arbeidsrelaterte skader	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
Mangfold og inkludering			
401-1	Rekruttering og turnover	Bærekraftsrapport kap. 3	Delvis oppfylt
405-1	Mangfold i styret og ansatte	Bærekraftsrapport kap. 3	Egen tilnærming
Utvikle riktig kompetanse			
404-1	Opplæringstimer per ansatt	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
Ansvarlige leverandørkjeder			
308-1	Miljøscreening av nye leverandører	Bærekraftsrapport kap. 3	Egen tilnærming
407-1	Risiko for arbeidstakeres rettigheter til å organisere seg	Bærekraftsrapport kap. 3	Egen tilnærming
408-1	Risiko for barnarbeid	Bærekraftsrapport kap. 3	Egen tilnærming
409-1	Risiko for tvangsarbeid	Bærekraftsrapport kap. 3	Egen tilnærming
414-1	Sosialscreening av nye leverandører	Bærekraftsrapport kap. 3	Egen tilnærming
Hensyn til lokalsamfunn			
413-1	Oppdrag med lokal medvirkning og konsekvensutredning	Bærekraftsrapport kap. 3	Egen tilnærming
Åpent og etisk styring			
205-1	Enheter risikokartlagt for korrupsjon	Bærekraftsrapport kap. 3	Oppfylt
Ansvarlig økonomisk styring			
Samarbeid			

Forsiden:
Stiftsgården, Trondheim
Foto: Statsbygg

